

Motrišta.....

Pred oko godinu i pol, kad je Hrvatsko Podunavlje još bilo u srpskim rukama, pod zaštitom OESS-a, otišla sam u Vukovar jer sam nosila neke lijekove u vukovarsku bolnicu - dar jedne drage Kanadanke našem Vukovaru. Komentar mnogih je bio isti: "Ideš u Vukovar? Kaj je tebi? Kome nosiš lijekove? Srbima?" Jer, zaista u to vrijeme u Vukovaru su bili gotovo isključivo Srbi, i vrlo neznatan broj Hrvata. No, ja sam znala kome nosim lijekove: u hrvatsku bolnicu u Vukovaru, nosila sam lijekove dr. Bosanac.

Kad sam došla u vukovarsku bolnicu (koja se pod srpskom upravom zvala nešto u vezi sa sv. Savom i slike i sve na ćirilici je bilo svugdje po bolnici, a oko mene sami Srbi, i usamljena dr. Bosanac, a nešto kasnije još jedna liječnica Hrvatica) bilo mi je izvanredno teško, jer doći tamo od kuda su nam ranjenici odvedeni u smrt - biti među samim Srbima - bilo je skoro nemoguće. No, kad me je ugledala dr. Bosanac, prepoznala, zagrlila, i još jednom se sjetila "Bedema Ljubavi", našeg zajedničkog rada, a izrekla glasno pred svim tlm Srbima u uredu: "Vidi, vidi, to je naš "Bedem Ljubavi". Oni su me dočekali u Americi, vodili po svuda!" - sve je bilo zaboravljeno, i točno sam znala kome su išli lijekovi, za koga je sve to: za dr. Bosanac i one hrabre ljude koji su čuvali svoj grad. Riječi dr. Bosanac su mi ostale u sjećanju za uvijek, a još jedna stvar je bila ispunjena: dr. Bosanac je znala da sam donijela lijekove njoj, i našoj vukovarskoj bolnici. Ona je znala da s tom pošiljkom lijekova mi njoj još jednom šaljem pozdrave, i najbolje želje, i sigurnu budućnost Vukovaru.

Zašto Vam to sve spominjem? Jer, 13. veljače ove godine biti će, po mojem, najvažnija večera ove zajednice ove godine: večera u korist obnove Vukovara. Mi, kako znate, imamo u našoj zajednici odbor Obnove Vukovara '98, koji završava svojim radom ovih dana - jer mandat mu je da skupi novac za obnovu jedne zgrade u Vukovaru, i onda zatvori vrata. U razgovoru često slušam komentare na rad ovog odbora: za koga oni skupljaju novce? Zar ćemo mi graditi Vukovar za Srbe koji tamo žive, jer Hrvata je malo? Zar ćemo predati novce Juri Radiću, pa da on onda odlučuje - ne može to tako - mi ćemo odlučiti gdje idu novce (a gotovo uvijek to su oni koji ne namjeravaju dati ni centa, niti su ikada dali). Ili često čujete: u Vukovaru nema Hrvata, ne dam novce za Srbe! Kratko i jasno!

Čudan smo mi narod! Kad se Vukovar grčevito branio sve smo radili za pomoć - sjetimo se one večeri kad je skupljeno u par sati u Croatia Banquet Hall-u preko \$80.000 za Vukovar, ili kad smo se smrzavali moleći svijet da preko nas čuje krikove Vukovara! Sjetimo se naših svečanih obećanja da ćemo izgraditi opet Vukovar da opet Vukovarci žive na svom sa svojim. Što se dogodilo s našim obećanjima?

Kako čujem do sada je skupljeno nešto više od \$120.000 - u godinu dana!?! To je više nego porazna činjenica za našu izvanredno darežljivu zajednicu, posebno kad se tiče Vukovara!!! Zar mi, koji smo svečano obećavali da ćemo učiniti sve što je u našoj moći za Vukovar - zar smo zaboravili ili se odrekli Vukovara? Jer, ne pomoći obnoviti Vukovar je u stvari iznevjeriti i Sinišu Glavaševića, i Branimira Polovinu, i Ivana Plavšića (čijeg sina, koji je i sam prošao srpske logore, ugostili smo ovdje u našoj zajednici pred par godina) i Sašu Molnara i Sinišu Vebera, rođenog 1969, ubijenog 1991, pokopanog u Zagrebu ili Gorana Živkovića, rođenog iste godine kao Siniša Veber, ubijenog iste godine na Ovčari sa ostalima iz Vukovarske bolnice. Zar smo iznevjerili Vodotoranj koji je gađan tisućama projektila ali se nije dao, ili našu djecu po vukovarskim pdrumima, ili one odvedene u logore, kojima se trag izgubilo? Zar smo iznevjerili Blagu Zadru - heroja Vukovara, koji je uz svoj život dao i život svog sina? Zar smo pregazili svoju riječ?

Naša sveta obaveza je izgraditi i obnoviti Vukovar, i kako kaže naš vel. Gjuran u jednom od svojih pisama: "...a još je žalosnije da su krivci (za Vukovar) još nekažnjeni. I oni s agresorske strane, i oni s naše strane. Vukovar je i sada pust i mrtav. I ostat će sve mrtviji sve dotle dok u njemu ponovo ne zatutnje tvorničke mašine nekadašnjeg "Borova" i drugih i novih postrojenja i dok opet ne zapjevaju traktori na onim našim poljima..."

Mislim da trinaestog veljače ove godine, u Croatia Banquet Hall-u naša zajednica još jednom odgovara na pozive Vukovara - na one pozive koje smo slušali skoro tri mjeseca - koji puta smo šakama zatvarali uši jer već nismo bili u stanju čuti krikove nevinih - naša torontska i misisaška zajednica i sve udruge koje se smatraju hrvatskim udrugama trebali bi otplatiti svoj "novčani" dug i zakletvu Vukovaru, jer ako se ne skupi novac za obnovu zgrade koja je odabrana - mi smo iznevjerili Vukovar, sve stanovnike tog grada, koji je naš Siniša tako volio. Zar ćemo dozvoliti da Sinišine riječi - jedne od njegovih posljednjih pisanih riječi u "Priči o gradu" ostanu samo mrtvo slovo na papiru".Nema izloga u kojem ste se divili vlastitim radostima, nema kina u kojem ste gledali najtužniji film, vaša je prošlost jednostavno razorena i sada nemate ništa. Morate iznova graditi. Prvo svoju prošlost, tražiti svoje korijenje, zatim svoju sadašnjost, a onda, ako vam ostane snage, uložiti je u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti. A grad, za nj ne brinite, on je sve vrijeme bio u vama. Samo skriven. Da ga krvnik ne nađe. Grad - to ste vi."

Vukovar - u srcu mom, i Vašem, neka nam to bude geslo rada i skupljanja novaca za obnovu Vukovara. Mi moramo izvršiti sveto obećanje koje smo dali herojima Vukovara da ćemo izgraditi grad koji je samo skriven u nama, da ga krvnik ne nađe, kao što je našao Vukovarce. Držimo Vukovar u srcu svom!

Tako ja mislim,

Valentina



Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

U OVOM BROJU :

■ Urednica piše	2
■ Vijesti iz Toronta	3
■ Vijesti iz Hrvatske	4
■ Hina	5
■ Politika	6 -15
■ Mojim očima	16
■ Događaji u zajednici	17
■ Lijepa Naša	18-22
■ Vaše zdravlje	23
■ Dopisi Čitatelja	24-25
■ Svaštice	26
■ Šport	27
■ Motrišta	28



Spomenik prvom hrvatskom kralju Tomislavu, koji je vladao Hrvatskom od Jadrana do Save. Kip je oblikovao R. Frangeš 1931. godine

Hrvatska

ISKRA
(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal
Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik

Valentina Krčmar

Technical Director >
Slavko Butković

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax
(905) 738 - 9221

Yearly Subscription \$
Godišnja Pretplata >
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
deposited at any of the Croatian Credit
Unions, account No. 274 - 2403 or
directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se učiniti
kod Glavnog Urednika ili u bilo kojoj
Hrvatskoj Kreditnoj Zadrugi pod brojem
274 - 2403.

Advertising rates >
Full page - \$750.00 per year
page - \$400.00 per year
page - \$200.00 per year
1/8 page (bus. card) - \$100.00 per year
Advertising is payable in advance.
Oglasi :
Cijela stranica - \$750.00 godišnje
stranice - \$400.00 godišnje
stranice - \$200.00 godišnje
1/8 stranice (posjetnica) - \$100.00
godišnje
Oglasi se plaćaju unaprijed.



*Urednica
piše:*

Kad je izašao prošli broj HRVATSKE ISKRE, nazvao me je prijatelj i rekao da nešto moramo napraviti po grafici - jer, slike su baš ne tako dobre. I mi, u uredništvu, rado bi "nešto" napravili po tome, no san je jedno, a java drugo. Mi u uredništvu sanjamo o danu kad će HRVATSKA ISKRA izaći s prvom stranom u boji - da se nagledate ljepota Hrvatske. No, za svaku tu stvar treba novac - koji mi nemamo. Dapače, za vašu obavijest - HRVATSKA ISKRA se još ne "pokriva", pa svaki novi broj HRVATSKE ISKRE izlazi snagom naših glava, i džepova. I jasno, treba nam pomoć - hitno, jer HRVATSKA ISKRA postaje ono što smo ovdje trebali - Vaše glasilo, pozitivno, bez ogovaranja ili bacanja nepotrebnog blata, ali s konstruktivnom kritikom, ali bez materijalne pomoći bit će teško..

Zamislite, "opravi" su nam "Motrišta" na jednom hrvatskom radiju! Kako čujem pročitano je pismo nekog Hrvata, koji ima prezime, ali izgleda nije bio provjeren (dakle, anonimnog) koji izgleda smatra da nama ne treba hrvatski na U of T, i kako čujem završio je pismo sa "a motrišta neka samo motre!". Ja nažalost nisam slušala taj program, no mora da dotični gospodin nije imao dobre namjere, jer da je imao - poslao bi pismo uredništvu. Jasno, pozivamo dotičnog gospodina da nama pošalje pismo - ja sam potpisala svoje i stojim iza svake riječi, tako može i taj gospodin.

I ovaj broj HRVATSKE ISKRE je prepun materijala. Pronaći ćete izvještaje iz Hrvatske - da li ste znali da je Z. Čičak dobio nagradu od srpske "Prosvjete"? Donosimo Vam članak vel. Gjurana "Beatifikacija svih hrvatskih mučenika", koji dolazi baš oko slavlja blagdana blaženog Alojzija Stepinca, kao i razne materijale iz politike: o stanovima za branitelje, o tome kako su Hrvati postali vlasnici pravoslavnih crkava; kako su izgleda Slovenci pucali po mladim vojnicima koji su se predavali, o generalu Rašeti, članak "Rekli ste mnoge klevete i laži" govorimo o Vukovaru i tome kako je srpski konzulat izgrađen na tuđem zemljištu. Govorimo i o broju umirovljenika, o hrvatskim bankama i putovnicama. Koliko znate o Bašćanskoj ploči, ili gdje su Lubenice? Predstavljamo vam pjesmu Vladimira Nazora o Grguru Ninskom, pa malo o arhitekturi Bjelovara, o Zagrebu, o maškarama, malo o kućnim lijekovima, dopisi čitatelja, šport, reklame, i motrišta. Nadamo se da ćete biti zadovoljni. Javite nam se s komentarima, bit će nam drago!

HRVATSKU ISKRU možete sada naći na dva nova mjesta: jedan je u HDZ uredu, na Dundasu, a drugi je CONTINENTAL MEAT & Delicatessen, 2298 Islington Avenue, Rexdale. Hvala svima vama koji pomažete u distribuciji HRVATSKE ISKRE, a velika, ogromna hvala ide gosp. Stanku Trtnju, koji nam je opet napravio veliki broj kutija za prodaju. Hvala, Stanko! Jasno, velika hvala ide i Gosp. Lončariću na stalnom objavljivanju HRVATSKE ISKRE. A Vama, čitatelji: da li se služite našim pokroviteljima? Trebali bi.

Na kraju ovog pisma, 14. veljače je Valentinovo, dan ljubavi, i zaljubljenika. Ovaj dan postaje vrlo znakovit za trgovce svijeta, jer kako kažu - treba kupiti nešto dragoj osobi. Mislim, kao žena, da to nije točno. Jasno, nadam se da se sjetite koji puta donijeti cvijet ženi - to je lijep gest, no mi bi rado bile voljene i poštivane tokom cijele godine, tako da svaki dan bude Valentinovo - kako kaže ona lijepa pjesma. Iskorištavam priliku da vam pošaljem vima, a posebno mojim dobrim prijateljima u Kanadi i Hrvatskoj, najbolje Valentinske želje; mnogo, mnogo ljubavi i zadovoljstva u životu - jer imati pored sebe osobu koja vas razumije i voli je najveći dar. Svima vama sve najbolje, vaša

Valentina

Kratke športske vijesti

- Nenad Špralija, igrač špaljolskog Espanyola dogovorio se s upravom Hajduka, i on će u iduću 6 mjeseci nastupati za splitski klub.(15.1.99)
- Najbolji hrvatski tenisač Goran Ivanišević predao je posljednji susret u Mebournu protiv Tima Henmana zbog bolova u leđima (15.1.99)
- Hrvatski jedriličar Karlo Juret u posljednjoj je regati Svjetskog prvenstva u klasi finn osvojio deveto mjesto, što je na kraju bilo dovoljno za peto mjesto u ukupnom pretku. Splićanin Bartol Mišura, zauzeo je 24. mjesto u konkurenciji 71 natjecatelja.(15.1.99)
- Ugovor o znanstveno-stručnoj suradnji u provedbi programa športske rekreacije hrv. branitelja i članova njihovih obitelji potpisan je u Vijećnici Fakulteta za fizičku kulturu. Cilj je suradnje cjelovita psihosocijalna reintegracija hrvatskih branitelja (15.1.99)
- Predsjednik Svjetske nogometne organizacije (Fifa) Josphe Blatter je ponudio ideju da se svjetsko nogometno prvenstvo priređuje svake dvije, umjesto dosad četiri godine. Jasno je da reakcije nisu izostale i zasada je više protivnika nego pobornika te revolucionarne ideje. U konfrontaciji i odbijanju najdalje je otišla Europska nogometna organizacija (Uefa) i glavni tajnik Gerhard Aigner je rekao: "Mora se znati da je Uefa najveći i najvažniji dio Fife. I naše mišljenje se mora posebno uvažavati. Uefa je definitivno protiv Blatterove ideje. Neću sad reći da će naše zemlje članice bojkotirati svjetsko prvenstvo, nije to naša želja, ali naglašavam kako o toj temi neće biti pregovora!" Aigner je zapravo između redaka zaprijetio da bi Uefa mogla povući najdrastičniji potez - istupiti iz Fife!(15.1.99)
- Janica Kostelić je u nedjelju u Sankt Antonu poslala do svoje prve pobjede u Svjetskom kupu. Vedran Pavlek, direktor hrvatskih alpskih reprezentacija i Hrvatskog ski POOL-a u

svom intervjuu Radioteleviziji Zagreb je rekao između ostalog: "U cilju Janica me je bar pet puta pitala "Jesi li siguran da sam ja prva?" Nije mogla vjerovati, ali kada je postala svjesna da je stvarno pobijedila bila je presretna." (18.1.99)

- Nakon 15. prvenstvenog kola i pobjede 68-62 Zadra protiv Cibone, košarkaši Zadra i Cibone dijele prvu poziciju s podjednakim brojem pobjeda i poraza, 13-2. Zadranima u ovom trenutku imaju prednost zbog bolje razlike u međusobnim susretima (19.1.99)
- U super-veleslalomu za Svjetski kup u Cortini d'Ambezso hrvatska skijašica Janica Kostelić osvojila odlično peto mjesto prošavši stazu za 1:22.19 minuta. Najbolja je bila Francuskinja Regine Cavnoud s vremenom 1:20.25; (24.1.99)
- Osmim mjestom u veleslalomskoj utrci u talijanskoj Coriti Janica Kostelić zaokružila je seriju dobrih rezultata prije Svjetskom Prvenstva u američkom Vailu. No, to svejedno ne opravdava našu mladu skujašicu u odnosu prema novinarima Naime, jedino što je najbolja hrvatska športašica 1998. godine rekla novinarima bilo je šturo: "Dobro je" i da dodemo kasnije kad bude bolje raspoložena.
- U subotu i nedjelju na Zelenome spustu održano jtradicionalno prvenstvo Zagreba u slalomu i veleslalomu. Za Hrvatski pokal natjecalo se 50-etak skijaša u četiri kategorije Snijega zasad - dovoljno, Sljemenska žičara nakon subotnjeg odmora zbog jakog vjetrova, u nedjelju ponovo vozila / Izletnika manje no lani u prosincu. (28.01.99)

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU

PISMO UPUĆENO VJESNIKU ZA RUBRIKU "PISMA ČITATELJA" SFOR U HRVATSKOJ

Jučer, 28.01. 99 su u Motrištima bile objavljene dvije vijesti u svezi s SFOR-om.

U prvom je objavljeno o prometnoj nesreći u kojoj su u Karlovcu dvije osobe poginule a dvije teško ranjene. Nesreću je izazvao vozač SFOR-ovog vozila. Javljeno je kako je nakon nesreće jedan vojnik SFOR-a iskočio iz vozila i počeo mahati i prijetiti puškom. Istragu će provesti Vojna policija SFOR-a. U vezi s tom vijesću postavlja se više pitanja:

Na temelju koje rezolucije UN-a je definirana uloga SFOR-a u Hrvatskoj. Da li je SFOR u Hrvatskoj samo smješten, a djeluje u BiH ili je Hrvatska također područje djelovanja SFOR-a? Vijest o tome da će istragu provesti Vojna policija SFOR-a (očito čak i bez suradnje MUP-a) govori o tome da SFOR na području Hrvatske smije djelovati vojno i to bez suradnje s hrvatskom policijom ili vojskom. Kako to da u istrazi o događaju u kojem je jedan vojnik SFOR-a upotrijebio (srećom pasivno) oružje ne sudjeluje i netko od MUP-a ili HV-a?

Bez obzira na odgovor na gornja pitanja pitam se, gdje je oštar prosvjed MUP-a ili MVP-a kao reakcija na ponašanje vojnika SFOR-a?

U drugoj vijesti smo iz usta Predsjednika Vlade čuli kako "smo od jedne prijateljske zemlje dobili priručnik iz kojeg se budući vojnici SFOR-a pripremaju za djelovanje". U tom priručniku piše:

- kako su za vrijeme drugog svjetskog rata glavninu partizana pod vodstvom Tita činili Muslimani, te da su se oni borili i protiv hrvatskih ustaša i srpskih četnika, te

- Kako je hrvatska obala trenutno (engleski "currently") u Hrvatskoj, a narod se u priobalju sve manje osjeća da pripada Hrvatskoj.

I u svezi s tom vijesću postavljaju se neka pitanja:
-Kakv je položaj Hrvatske prema SFOR-u, kad se priručnik za vojnike SFOR-a koji dolaze i u Hrvatsku priprema bez suradnje, čak i bez znanja, Hrvatske? Hrvatska takav priručnik dobiva tek od 'jedne prijateljske zemlje'!
-Vijest je objavljena kao natuknica predsjednika Vlade i na tome je ostalo. Gdje je oštar prosvjed našeg MVP-a zbog bezočnih laži iznešenih u priručniku, sa zahtjevom za istragom protiv odgovornih osoba, te isprikom SFOR-a?

Nemojmo očekivati da se drugi prema nama ponašaju drugačije, ako protiv nedoličnog ponašanja ne prosvjedujemo.
Mladen Deletis, Muenchen

**HRVATSKA ISKRA....
VAŠE ZADOVOLJSTVO**

SVAŠTICE

Oko Poklada

Vrijeme je maskara, karnevala, poklada, pa čujemo malo o tim našim običajima prijelaznoga doba između zime i proljeća. Na selu i po gradovima uobičajeno je maskiranje - sve tamo od Sv. Tri Kralja pa nadalje - jer po shvaćanju mnogih osjeća se pretpokladna sloboda. Danas je već i po mnogim selima uobičajena maskerada, kako pojedinaca, tako i čitavih grupa i to odaje motriocu očite tragove utjecaja građanskih Poklada. Maske koje susrećemo po selima - već desetljećima - obično je preodijevanje žena u muškarce i obratno; preodijevanje u gospodске odjeće, ili bilo kojih drugih zvanja; tu i tamo u čudovišta, ili kojekakve životinje - gotovo sve su to imitacije građanskih pokladnih maskerada u priprostijem seoskom obliku.

U tom karnevalskom šarenilu došla je do nas i sama osoba Karneval (koji puta čak i "princ Karneval"), figura izrađena od slame, dronjaka, staroga odijela. Istoga u Dalmaciji zovu "krnjo", u Istri i Primorju "pust". Jasno, uz njega su i druga obavezna lica: sudac, krvnik, branitelj, tužitelj i dr. koji ga prate i na nekom tradicionalnom mjestu izvodi se dramatski prikaz suđenja obično sa šaljivim, dugim tekstovima. U tim tekstovima nerijetko se spominju događaji iz prošle godine, lokalno satirično obračunavanje sa sumještanima - i na kraju dolazi do osude: taj se karneval svečano utopi, objesi ili spaljuje, uz narančanje prijatelja. Ovaj običaj koji je k nama prodro u manja mjesta, smatra se i simboličkom pobjedom nad zimom punom nevolja, oskudice i pakosti, utjelovljenoj u toj osuđenoj i uništenoj figuri Karnevala.

Da bi se razumio običaj Poklada trebalo bi knjigu napisati, no mi nemamo za to mjesta, pa ćemo vam prikazati samo par prikladnih pokladnih običaja iz raznih dijelova Hrvatske: u Dubrovniku imaju posebne figure, koje se zovu: čoraje, vila, turica (maska nalik životinji) i bembelji. Figure djeda i babe su skoro obavezne, oboje odjevenih u dronjke, jedno ima batinu ili zvono, drugo vrećicu pepela - vrlo su raširene po Istri, Hrv. Primorju, Lici i Dalmaciji. Uz njih dvoje obično su i drugi članovi zakrabiljene družbe, i ta cijela grupa izvodi na svom obilaznom pohodu svakojake šale i lakrdije, a nazivi za takve grupe su razni po raznim dijelovima Hrvatske: zvončari u Kastavštini, bušari u Vojvodini i Slavoniji, maskare, pa i mačkare. Uz ove figure u seoskim pokladnim grupama primjećuju se i druge maskirane figure, obično samo s nagaravljenim licem: orača s plugom, dvoje upregnuto u jaram, sijače, orači s ratilom itd. Ta grupa polazi redovno na Pepelnicu nasred sela, na trg, pa na očigled okupljenih seljana, uz šalu, neko vrijeme oru, siju kukuruz itd, ili zalaze kroz seoske ulice, zalijeću u dvorišta, zaoru i dobiju dar - obično jaja, slaninu, vina i dr. Značajna je međutim i dalja varijanta ovog običaja te za njegovo tumačenje odlučna: taj skup s ratilom obilazi oko sela, oruči po njivama ili potkućnicama brazdu unaokolo. Objašnjenje toga obilaznja je da se selo, u prvom redu stoka, očuva od bolesti, zaraza - i tada običaj postaje jasniji. Osim po Slavoniji (južnoj) potvrđuje se ovaj običaj - ili često samo sjećanje na nj - ovdje, ondje po užoj Hrvatskoj pa i u Međimurju - no dalje po Hrvatskoj gube mu se tragovi sve do Hrv. Primorja, gdje recimo na Krku tradicija je čvrsto održana.

Postoji još jedan pokladni običaj u mnogim selima istočno od Dugog sela: u kuću rano u jutro na Pepelnicu dolazi djevojčica (koja se zove prevnica, premlica), sjeda na stolčić, već za to pripremljen, domaćica joj daje u krilo koje jaje ili novac - i ona vrlo brzo odlazi - a da pri tom činu nije

izustila ni riječ. Sličan se običaj potvrđuje u Žumberku (zvan kvocanje) a objašnjenje je da je to zbog peradi, nošenja jaja i leženja - tek je na pr. propisana šutnja u prvom primjeru u skladu s imitiranjem kokoši pri leženju ili nesenju jaja, mirno, bez glasa.

Postoji još jedan sličan običaj, koji je vrijedan spomena: na Pepelnicu dječaci obilaze selom pjevajući pred svakim domom osobitu popijevku, tako naročito po Međimurju (poznatu po zapisu iz Vratlišinaca i harmonizaciji Vinka Žganca za zbor):

Tu za len, tu za len,
Za ti dugi len.

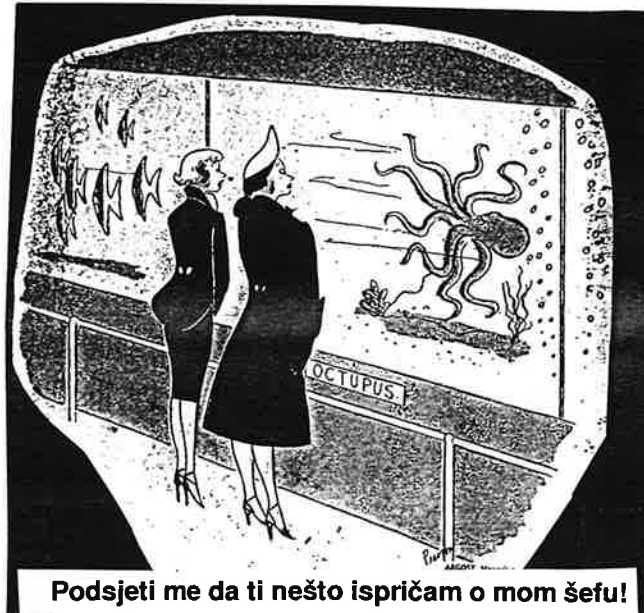
Fašnik se je oženil,
Pepelnicu zaručil (pripjev iza svaka dva stiha)

Tu za len, tu za len,
Za debelu repu

Tu za len, tu za len,
Za to masno zelje...

Pri spomenu lana dječaci će poskočiti uvis, da tako visok naraste, pri spomenu repe raširiti noge, da bude tako široka, itd. Obdareni po običaju, idu dalje, a svršivši posao dijele ubrano ili se časte.

Eto, došli smo do kraja - samo malo o Pokladama! Više o tome naći ćete u knjizi "Godina dana hrvatskih narodnih običaja", M. Gavazzija - knjiga je izvrsna. I, uživajte u krafnama! (VK)



Podsjeti me da ti nešto ispričam o mom šefu!

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Vijesti iz Toronto i okolice

"ZVUCI HRVATSKE" priređuju **KONCERT**
TEREZE KESVIJE I
VLADIMIRA KOČIŠA - ZECA
Port Credit Secondary School
70 Mineola Road East - Mississauga
Nedjelja, 7. veljače 1999, početak 18.00h.
Ulaznica: \$ 30.00
Za ulaznice se obratite Generaltourist-u na tel.
(905) 602-8900

OBNOVA VUKOVARA 1998
SVEČANI BANKET I ZABAVA
u subotu, 13. veljače 1999. god.
Croatia Banquet Hall
1989A Dundas Street East, Mississauga, Ont.
Za razonodu svira Hrvatska glazba

THE CROATIAN ACADEMY OF AMERICA

The Croatian Academy of America, Inc. osnovana je 1953. godine u New Yorku sa svrhom upoznavanja američke publike sa hrvatskom književnošću, kulturom i poviješću. Akademija je to činila održavajući predavanja i izdavajući članke sa ovim temama u njenom glasniku, "Journal of Croatian Studies" koji izlazi jedamput godišnje. U njemu se izdaju članci posvećeni hrvatskim temama: hrvatskoj književnosti, studijama, povijesti, muzici, filologiji, jeziku i engleski prevodi poezije i kratkih članaka. "Journal of Croatian Studies" je najvažnija aktivnost Akademije i kopije se šalju na sva sveučilišta u Sjevernoj Americi i svijetu, kao na primjer sveučilištima u Moskvi i Petrogradu. U bivšoj Jugoslaviji "Journal of Croatian Studies" bio je zabranjen i izdanja koja se poslana završavala su u zatvorenim prostorijama nikad da bi bila pokazana publici. Nakon 1999. kada Hrvatska postaje nezavisnom, "Journal" je našao svoje mjesto u Nacionalnoj i Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i drugom hrvatskim knjižnicama.

The Croatian Academy of America, ogranak Toronto osnovan je 1972 i kao početnu aktivnost održao je niz nagradnih natjecanja za studente po sveučilištima. Teme natjecanja bile su iz hrvatske literature, kulture, povijesti, privrede, ekonomije i geografije sa svrhom da se nagrađeni članci predlože za izdavanje u "Journal"-u.

Ogranak je održao 1983. godine prvi hrvatski simpozij na sveučilištu Toronto. Naslov simpozija bio je "Five Centuries of Croatian Printing Art". Drugi simpozij, održan je

Nastavak na strani 13.

Sveučilište u Torontu
Odsjek za slavenske jezike i književnost
Odjela za kroatistiku
organizira
STRUČNI SEMINAR
za nastavnike hrvatskoga jezika
Toronto i okolice
u osnovnim i srednjim školama
u subotu 20. veljače 1999, u 14 sati
u srednjoj školi "Don Bosco" (Toronto)
Predavači: Prof. Ralph Bogert (UofT)
Prof. dr. Vinko Grubišić
Prof. Jasna Šego

H.B.Z. "Bernard M. Luketich" Odsjek 515, Toronto
Priprema
Godišnjicu sa večerom i zabavom
Subota, 6. ožujka 1999, navečer u 7 sati
Dvorana naše crkve, Naše gospe Kraljice Hrvata.
7. Croatia Street, Toronto
Ulaz \$ 20.00, djeca \$ 10.00, večera uključena
Riblji paprikaš ili pileći paprikaš s tjestom
Pozvani ste svi! Članovi, dovedite i prijatelje!
Odbor H.B.Z. Odsjek 515.

OBAVIJEST IZ UREDA HDZ TORONTO

Zadnji film Filmfesta s video vrpce "Sedma kronika" prikazati će se u petak, 5. veljače u 19 sati u prostorijama HDZ.

I am delighted to convey my warmest greetings to the members of the Croatian Academy of America (Toronto Chapter) on the occasion of the 45th anniversary of the Academy's founding.

For 45 years, the Croatian Academy of America has played an important role in the professional, academic and cultural development of its members. It has offered invaluable educational challenges to numerous individuals, while at the same time providing a stimulating social environment that has encouraged community interaction. I know that this institution's history will serve as inspiration and guide to the generations still to come.

Please accept my best wishes for a most memorable celebration and for every success in the future.

Jean Chretien

OTTAWA
1998



Vijesti iz Hrvatske

Pripremila: Valentina Krčmar

PACIJENTI SVJEDOČE DA SU IZLIJEČENI MEGAMINOM

Zagreb, 23.01.99, Dijetetski pripravak Megamin koji se prije nekoliko mjeseci pojavio na tržištu uzbudio je mnoge duhove, a medicinske, farmaceutske i druge stručnjake podijelio u suprotne tabore. Naime, brojni bolesnici od kojih su i liječnici digli ruke, kao posljednju šansu za svoje bolesti, prihvatili su uzimanje Megamina, a sudeći po njihovim izjavama, velika ih je većina poboljšala svoje zdravstveno stanje, te su ponovo zdravi ljudi. Budući da Megamin još nije prošao klinička ispitivanja, nije ga moguće dobiti kao dio terapije, nego se, uz nju, za sada samo preporučuje. Vjesnik na svojim stranicama donosi priču o ljudima kojima je "čudotvorni" pripravak Megamin otklonio tegobe prouzrokovane najrazličitijim bolestima, od ciroze jetre, čira na želucu, pa sve do otklanjanja tegoba prouzročenim dijabetesom

ŠEŠELJ BI "OSLOBAĐANJE" KRAJINE I BOSNE

Ljubljana, 23.01.99, Potpredsjednik srbljanske vlade Vojislav Šešelj u opširnom Intervjuu za ljubljansko "Delo" objasnio svoje poglede na kosovski krizu, novi svjetski poredak, odnose Srbije s Rusijom i državama nastalim na području bivše SFRJ, Istaknuvši, među ostalim: "Prema Sloveniji smo Indiferentni, ali sam za Krajinu uvjeren da ćemo je prije ili kasnije osloboditi. Tko tako ne misli, neka se odmah prestane baviti politikom. Isto vrijedi za okupirane dijelove Republike Srpske. BiH će se raspasti, a najveći problem bit će u bliskoj budućnosti kad se budu morali razgraničavati Hrvati i Muslimani." (Vjesnik, 25. 01. 99)

HRVATSKA TISKARA NAJAVLJUJE RASKID UGOVORA S NEKOLIKO IZDAVAČA

ZAGREB, 25.01.99, Hrvatska tiskara (HT) bit će prisiljena s nekolicinom

Strana 4

izdavača od sutra raskinuti poslovnu 1997. "Iznesena stajališta" tvrde oni," suradnju. Direktor HT Goran Marić u usklađena su s prijelaznom upravom UN- razgovoru za HINU je potvrdio da je a za Istočnu Slavoniju i s Komisijom Tiskara nakon "višemjesečnih neuspješnih članka 11 Erdutskog sporazuma."

Aleksandar Besarabić - SRJ konzul u Vukovaru

Jučer je u veleposlanstvu SRJ u Zagrebu potvrđeno kako će u svojstvu konzula u Vukovar stići izvjesni Aleksandar Besarabić koji je navodno dužnosnik jugoslavenskog Ministarstva vanjskih poslova. U konzulatu će raditi za početak pet službenika, državljana SRJ, ali bi njihov broj u dogledni vrijeme trebao biti povećan na desetak, doznaje se u jugoslavenskom veleposlanstvu, gdje su ujedno negirali da će knnzulat uposliti određeni broj vukovarskih Srba.

VIJEST DANA!!!!

ZVONIMIRU ČIČKU URUČENO PRIZNANJE SRPSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "PROSVJETA"

Slobodan povratak svakog čovjeka svojoj kući je uvjet za koji se moramo boriti kao za vlastiti opstanak. U tom nastojanju sukobljavamo se s kreatorima antiljudske ideje ciničnoga naziva "humano preseljenje" - rekao je jučer Slobodan Uzelac, predsjednik Srpskoga kulturnoga društva Prosvjeta. Na sjednici su uručena priznanja pojedincima i institucijama "za njihov doprinos u očuvanju i obnovi te stvaranju uvjeta za razvoj SKD-a Prosvjeta". Među nagrađenima su i Ivan Zvonimir Čičak, pokojni Jovan Nikolić, jedan od osnivača HNO-a, novinar Danko Plevnik, pisac Slobodan Snajder i Veljko Knežević, veleposlanik SRJ u Zagrebu. I Z. Čičak rekao je kako, bez obzira na sve napade na njega, neće posustati u borbi za ljudska prava, jer to je njegova "unutarnja vokacija, a ne zanimanje". - Sudbina srpske zajednice u Hrvatskoj najviše je u vama samima i vašoj hrabrosti da ostanete ono što jeste, usprkos osporavateljima - rekao je Čičak, zahvaljujući se na nagradi. Plevnik je, pak zadovoljno ustvrdio kako je, dodjelom Prosvjetinih nagrada, s njega i Čička "skinuta hipoteka hrvatskih nacionalista." (Jut. liust 24.01.99)

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

primjenili i u Ruandi? Ta vaša prljavština je toliko prozirna da ju danas čita svaki hrvatski čovjek

HRVATSKA OPORBA

Mi smo svijesni i znamo da se političke sile svijeta, u kojem živimo, nisu još pomirile sa odlaskom srbokomunističke Jugoslavije u povijesnu ropotarnicu. Zbog toga što je to Hrvatska izazvala i što je to izazov takvom svijetu, sada nas kojekakvi diplomatski mešetari žele ponovno ugurati u nekakve asocijacije i integracije, iz kojih smo izašli plativši za to skupu cijenu životima naših njiidealističkih i najboljih ljudi. Danas u Hrvatskoj ponovno dižu glave oni koji su bili vješti na jeziku kad je trebalo mlatiti praznu slamu o bratstvu i jedinstvu, klasnoj borbi ili o izmišljenoj floskuli radničkog samoupravljanja, no, kad je trebalo braniti hrvatske nacionalne interese, tad ih je bilo malo na broju. Svi oni koji su podigli svoj glas u obranu hrvatskog imena i jezika, svi oni koji su se usprotivili pljačkanju Hrvatske i zbog toga bili proglašavani "narodnim neprijateljima", danas pokazuju smanjenje tog istog smisla i sluha za obranu Hrvatske pred međunarodnom zajednicom. Ti pojedinci nemaju niti trunke nacionalnog dostojanstva, kakav su, recimo, imali Starčević i Radić, koji su djelovali u daleko težim političkim prilikama. Pa i danas, usudujemo se reći, dr. Franjo Tuđman djeluje pod veoma teškim prilikama. Kako inače ocijeniti kad posebni izaslanik Europske komisiji daje izjavu domaćem tabloidu da se politički ciljevi EU i hrvatske oporbe potpuno isti?! To su loši znakovi za Hrvatsku, koju bi oporba htjela voditi i onda započeti pjevati odu jugoslavenstvu, "specijalnom" putu u socijalizam, u kojeg bi strpali ponovno hrvatski plebs, stvarajući uvjete nekakvog zapadnog Pol Pota. Danas nema hrvatskog čovjeka koji bi bio spreman ući u određene srednjeeuropske i zapadne integracije, ali to bi značilo ući kao samostalna i neucjenjena država bez ikakvih privjesaka i uvjeta. Mi smo svi skupa previše žrtvovali i dali za vlastiti opstanak, za tu Europu da bismo žrtvovali još više od našeg integriteta. Pod drugačijim uvjetima, bolje je da ostanemo tamo gdje jesmo i kakvi smo. Čujemo, da će oporba kad dode do vlasti tražiti promjenu hrvatskog Ustava, tražeći smanjenje ovlasti Predsjednika, da e kroz mala vrata preambule Ustava uvesti i one koji su već nekoliko puta dizali ruku na Hrvatsku, te ih proglasiti nositeljima suvereniteta. Oporba je zbog takvih ciljeva dovukla iz Amerike sveučilišnog profesora, hrvatskog podrijetla, koji ni manje ni više već sad prijeti zatvorima i uhićenjima svih onih koji su do sad bili na vlasti. Eto, to su ti kojima se ništa nije dogodilo u Hrvatskoj Državi, koji su došli među hrvatske zajednice, kao ovdje u Torontu, koje su ih primile i kojima su ti isti rekli u lice da ne misle isto kao i mi, koji smo željeli ostvarenje jedne suvremene hrvatske države. Ta ista oporba je to nazvala previše radikalnim zahtjevom. Zbog toga oporba danas traži ukidanje našeg izbornog glasa, traži ukidanje naših saborskih zastupnika iz dijaspore. To je taj isti kontinuirani rat kojeg je bivša Jugoslavija vodila protiv emigracije, ako ne nasiljem, onda agresivnim psihološkim mjerama. Danas ti isti, koji su do jučer bili na jugoslavenskim komunističkim jaslama, surađuju sa strancima koji su se postavili protiv hrvatske države, kao naprimjer CNN čiji je stav bio "da Hrvatsku ne treba priznati i da se na njeno priznanje treba staviti moratorij". I danas, ta medijska žutula vrše svoje prozivke hrvatskih bojovnika i generala, koji su dostojanstveno i časno obranili Lijepu našu, bez napada na tude teritorije i ljude na tim teritorijima. Nema sumnje da su neki pojedinci iz najhrvatskije stranke počinili pogreške na unutrašnjoj političkoj sceni, kao u lošoj agrarnoj politici, no to nas još ne prijeći da i dalje vjerujemo našem Predsjedniku, koji obećaje da će presjeći taj zavrzlani čvor nad onima koji

nisu dorasli ni sadašnjem trenutku, niti izazovnom vremenu u kojem živimo.

Poštovano uredništvo,

21. 01.1999.

Hvala vam na sve boljim izdanjima naše "ISKRE". Pred skoro godinu dana činilo mi se da je odlična i da nemate što mijenjati - no to je moja skromnost, jer sada vidim da ste Vi išli dalje usavršiti ju i svakim novim brojem nas iznenađujete bojim i zanimljivijim temama. Posebno rado čitam Vaše kratke novosti iz domaćih novina jer ne mogu sve kupiti, a u ISKRI pročitam sve najvažnije.

No ne mogu "proživakati" to jest prešutjeti intervju s gosp. Marinom Soptom u zadnjem broju ISKRE. Lijepo je da se ugledamo u Židove, hvale vrijedno! Svaka čast Židovima! No, garantiram svakome da bi Hrvatskoj puno više koristilo da se prvo SVI u Hrvatskoj od Vlade pa do đaka po školama ugledaju u Židove po njihovoj marljivosti, požrtvovnosti, samozatajivanju kad se radi o Izraelu. "Kapa im dolje!" Oni ne pitaju koliko ili što treba raditi, samo da Izrael postoji i napreduje. Oni će i olovku pokloniti ako je imaju, a ne ju ukrasti iz kancelarije. Ta olovka ih neće obogatiti, ali ju država ne mora kupiti svaki puta kad ju netko ukrade - kao što je slučaj kod nas! Jedan drugoga moramo poticati na skromnost, štednju i RAD, te očuvanje svega što je hrvatsko, pa i najmanjeg cvjetića u parku! Znam da se preko oceana šalju obiteljske slike i opširna pisma faksom, da se razgovara telefonom na dugačko i široko a sve to na račun države! Koliko toga ima i koliko to Hrvatsku košta!? Stari mentalitet je ostao iako "socijalizma" više nema, pa se i dalje ide u kupovinu ili frizeru za vrijeme radnog vremena. Tome i takvim pojavama nema i ne smije biti mjesta. Zato Hrvati (doma) ne vole da se mi iz emigracije vraćamo (ili ne daj Bože doma otvaramo poduzeća s našim uvjetima rada, koje oni uopće ne poznaju), jer im onda mi "solimo pamet"!?!.

Roditelji koji žele svoju djecu poslati u Hrvatsku (ako su ta djeca uopće zainteresirana za to) mogu daleko lakše odavde platiti tih par stotina dolara za kartu nego to može Hrvatska. Osim toga svi mi znamo da djeca u emigraciji rade "part time" čim su 16 godina stara i mnogi od njih štede svoj novac upravo za kartu za domovinu, za "stari kraj". Tako zaradena karta se cijeni! Zašto slati u Hrvatsku dijete/ mlade koji čak neće progovoriti hrvatski ili doći među Hrvate?

Pitam se nije li to nedopušteno kažnjavanje naših Hrvata u domovini koji ne vide plaću mjesecima, niti imaju za hranu i stan, ili naših umirovljenika koje "prevezu" kroz 12 mjeseci za jednu mirovinu, t.j. ne vide ju! Koliko još toga ima Budimo skromni, poštteni i marljivi, pa prvo radimo zdušno na izgradnji naše domovine! Toliko toga je srpska agresija odnijela i uništila da za takav prijedlog gosp. Sopte neće biti mjesta još barem 50 ili 75 godina u ovakvim uvjetima kakvi su sada i ako se narod ne primi posla.

Kako veli gđa. Valentina - "tako ja mislim!"

Radojka Šemrov, Burlington

PREDBILJEŽITE SE NA HRVATSKU ISKRU...

Strana 25

DOPISI NAŠIH ČITATELJA:

U ovoj novoj rubrici objavljujemo Vaše dopise, dragi čitatelji. Stalno nam pristižu članci, priče, dopisi - neki bolji, neki jako dobri, a ima ih i takvih - posebno onih nepotpisanih, o kojima ne želimo ni razgovarati - pa smatramo da je vrijeme da i Vama damo mogućnost riječi i komentara na razne situacije našeg života - bilo ovdje u Kanadi ili u Hrvatskoj. Ova rubrika je izašla iz jedne osobne nemoći - mnogo puta žalostilo me je da recimo The Toronto Star može svašta reći o nama Hrvatima ili o našoj domovini Hrvatskoj, a mi tek koji puta, i obično su naša pisma bila probrana i iskorigrana. Uredništvo HRVATSKE ISKRE pruža svima Vama mogućnost tiska - jasno, sve u granicama, i jasno, koji puta mi ćemo se slagati s mišljenjem pisca, koji puta ne. To se zove sloboda tiska i voljeli to mi ili ne, to je dio demokracije. Ovak put Vam predstavljamo dva članka, svaki interesantan na svoj način. Želite li komentirati članke HRVATSKE ISKRE, ili reći Vaše osobno mišljenje o nečemu što Vas veseli ili boli? Vaši komentari bit će dobrodošli.

KONFORMISTI I HERETICI U BORBI ZA HRVATSKU

Vladimir Štefulić

U borbi s tuđinskom vlašću, glavni problem hrvatske politike je bila konfrontacija između konformista i heretika. Konformisti su uvijek iznalazili metode i oblike provlačenja uz tuđu vlast i tuđe interese. U svom suživljavanju s postojećim stanjem oni su sve revolucionarne pojave u hrvatskom javnom životu osuđivali i nazivali herezom. To su isto činili i tuđinci. Tako je prvim velikim heretikom postao Ante Starčević kad je u hrvatsku politiku uveo ideju hrvatskog državnog prava, te time ustao protiv fiškala koji su držali monopol hrvatske politike koja se prema njima trebala sastojati isključivo u laviranju između Beča i Pešte, sa čijih su stolova oni tad kupili mrvice.

Najveća konfrontacija konformista i heretika koja je ujedno urodila plodom bila je između Pavelićeve ustaške linije s Mačekovim oportunizmom. Nezavisna Država Hrvatska koja je izašla iz uskrsnula iz te konfrontacije u ratnom vohoru II. svjetskog rata odražavala je stoljetnu težnju hrvatskog naroda da bude svoj na svome. Danas nam, tu i tamo među nama zadnji hibridi jugoškole mišljenja u razgovorima predbacuju “pusti ti državu, daj nam budućnost!” Naša budućnost je današnja Hrvatska Država u čije svitanje su oni bježali na bjelosvjetski Zapad. U poslijeratno (II. svjetski rat) razdoblje mi smo Hrvati izronili kao poraženi tako da se je sva krivica pripisala Hrvatima. Hrvatske su majke, budimo jasni, i dalje rađale ustaše kad je bila riječ o Hrvatima. I tako su nam sudili u Beogradu, tako isto u Washingtonu, Londonu i Parizu.

TUĐMANOV NE!!!!

Iz tih tragičnih godina, iz te tmine izašao je jedan hrabri čovjek, hrvatski povjesničar dr. Franjo Tuđman koji je jednom globalnom sustavu koji je stvaran na savezničkoj strani još za vrijeme rata, rekao NE! Bila su to opasna vremena kad su čak i u Francuskoj i Americi ugledni sveučilišni profesori gubili katedre ako bi se usudili dirnuti u mitove II. svjetskog rata. Oni koji su, što se nas tiče izašli kao najveće žrtve iz tog II.svjetskog rata, bili su prikazavani u crnoj tehnici, onako kako je to odgovaralo Beogradi i srpskim saveznicima na Zapadu i Istoku. U otvorenom pismu dr. Dušanu Dragosavcu, 30. srpnja 1981., nakon ga je Dragosavac napao u svom govoru na Plitvicama, dr. F. Tuđman među ostalim piše: “Naime, nisam to bio ja koji je danas prvi pokrenuo pitanje ratnih žrtava, nego vi, dotično oni koji su pokrenuli protiv mene političku hajku i sudski postupak. Ja sam to pitanje pokrenuo prije punih šestnaest godina, 1965. u internim raspravama s najodgovornijim ljudima u CK SKH u glavnom odboru SUBNORA Hrvatske, pa sam zatim o njemu govorio prije šest godina 1975. i prije tri godine 1978. pobijajući u svijetu rasprostranjene crne legende o Hrvatima zasnovane na tim mitskim žrtvama. Poslije toga tj danas ili ove godine prebrojavao sam ratne žrtve tek na sudu”. Godine 1990. i 1991. bile su pune strepnja i nada za nas Hrvate. Na povijesno smetište odlazila je ideologija zla koja je bila toliko uništavajuća za nas Hrvate i ostale narode jugoistočne Europe. 1990. godine, ovaj put u Parizu (ne u Versaillesu, pod predsjedništvom Mitteranda, održavao se polutajni sastanak socijalističkih stranaka zapadne Europe. Na tom

skupu data je puna podrška slobodarskim gibanjima na tlu istočne Europe u brznoj transformaciji u slobodarsko političko i ekonomsko društvo. Na tom skupu bilo je posebno naglašeno da treba voditi računa o tome da ne dođe do raspada Jugoslavije i SSSR. To je bilo vrijeme kad je velikosrpska klika s Miloševićem i JNA imala razrađene planove za kolonizaciju i pacifikaciju Hrvatske, Slovenije i ostalih bivših jugorepublika. Zapadnim policijskim i političkim krugovima sve je bilo poznato u detalje. No isti nisu ni prstom maknuli da spriječe agresiju Srbije protiv Hrvatske.

SPAŠAVANJE TAMNICE NARODA

Zašto danas nakon svega što smo prošli tajiti da je Bushov tajnik James Baker lipnja 1991., prilikom posjete Beogradu, istom dao zeleno svijetlo da u začetku uguši slobodarska gibanja u Sloveniji i Hrvatskoj. Da tamnica naroda (Jugoslavija) nastavi svoj kontinuitet pod palicom uvjerenog, i danas prokazanog srpskog socijal fašiste, Slobodan Milošević, čije su ruke krvave do lakta od hrvatske i bosanske krvi, i danas od albanske? Sve to nimalo ne djeluje na savjest gospode poput R. Hallbrooka i njemu sličnih, te oni i dalje padaju ničice pred zločinom i s njime se goste i vesele na pijankama, po čemusu srpski fašisti notorni u razbacivanju fondova za reprezentaciju. Sve to oni čine kao bijelosvjetski cinici koji nisu “opterećeni” savješću i moralom svog vlastitog naroda. I kad nam danas usred našeg bijelog grada Zagreba, grada svih Hrvata ma gdje se god oni nalazili, Hallbrookov poklisar u diplomatskoj službi, kojemu je zapravo dodjeljena uloga guvernera, kaže, “da hrvatski narod ne misli isto što i njihov Predsjednik”- onda se on grdno vara! Ili je nešto krivo u glavama njegovih informatora ili su njegovi hrvatski slugani običan mučak. Hrvati znaju tko je dr. Tuđman i što je on sve do sad ostvario, prolazeći kroz svoje osobne i narodne tragedije da bi se ostvarila hrvatska država. Jugoslavija je bila okrutni, otrovni čavao u hrvatskom biću, kojeg je trebalo odstraniti da bi Hrvatska živjela. Konačno, i mi smo imali kirurga koji je taj posao obavio uz pomoć naroda. Povijest bilježi i ne zaboravljala tko je Hrvatskoj u teškim trenucima bio prijatelj, a tko nas je htio, u ime nekih “viših” interesa žrtvovati da ostanemo i dalje s onima koji su nam još davne 1902 u Zgrebu, kroz srpski glasnik, doviknuli “do istrage vaše ili naše”, a tad još nije bilo ni traga versaillovoj Jugoslaviji, ni Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Srpski mesijanistički i zločinački karakter seže u daleku prošlost. Sve bi to njima, gospodi poklisarima trebalo biti poznato, ako već žele biti dobronamjerni, objektivni i iskreni prijatelji u zemlji u koju dolaze. Umjesto toga, oni vrše pritisak na hrvatsku Vladu, pod prijetnjom sankcija zahtjevaju aboliciju srpskih ratnih zločinaca odbjeglih u sigurnost majke Srbije. Tim činom prekršili ste sve, gospodo, međunarodne konvencije o ratnim zločincima iz međunarodnog ratnog prava. Zločin će uvijek ostati zločin, i danas, i sutra, on je nezastariv. Znali ste točno unaprijed gdje su odnosi vlasti i naroda najtanji i najosjetljiviji i gdje bi moglo doći do nesporazuma. Zašto Hrvatska mora biti iznimka u međunarodnoj zajednici, što isti “aršin” niste

VIJESTI IZ DOMOVINE (16. - 28. siječnja, 1999)

16.01.99,ZAGREB, Zajednica županijskih udruga Hrv. vojnih invalida Domovinskog rata (HVIDR-a) traži od hrv. vlasti potpuni prekid suradnje s Međunarodnim sudom u Den Hagu i prestanak izručivanja hrv. vojnih zapovjednika tom sudu. Uz to, HVIDR-a poziva hrvatske građane na neposluh i otkazivanje gostoprimstva postrojama SFOR-a, rečeno je na konferenciji za novinare HVIDR-e.

18.01.99 DEN HAAG, Tužitelj Međunarodnog suda za ratne zločine izrazio je zabrinutost činjenicom da američka odvjetnička tvrtka “Hunton & Williamson” pred sudom u Den Haagu zastupa istovremeno RH i optuženika Darija Kordića, dok te dvije stranke drže da neće doći do sukoba interesa među predmetima koje ta tvrtka zastupa. Darija Kordića brane zagrebački odvjetnik Mitko Naumovski i Turner Smith Jr. i David Geneson iz amer. tvrtke Hunton & Williamson. Odvjetnici David Rivkin Jr. i Lee Casey iz iste američke tvrtke zastupaju Hrvatsku u postupcima koji se tiču zahtjeva Hrvatskoj da ICTY-u dostavi određene dokumente i informacije, koji se odnose na teme iz suđenja Blaškiću i Kordiću.

21.01.99. ZAGREB/LONDON, Revija “Central Europe” koja tromjesečno izlazi pod zaštitom “Dresdner Bank AG London” i “Dresdner Kleinwort Benson North America LLC” iz New Yorka u svom je zadnjem prosinačkom broju donijela kreditne reitinge i raščlambu gospodarskog stanja srednjoeuropskih zemalja među koje je ovaj put svrstana i Hrvatska..... Oni su u svom otisnutom zemljovidu uključili u Sloveniju dio hrvatskoga državnoga teritorija na području Županije Istarske i tako taj državi omogućili izlaz u međunarodne vode. Jučni dio hrvatske obale, odnosno cjelokupni teritorij na području južno od Neuma, priključen je “međunarodnom protektoratu” Bosni. Tako je na račun sjeverozapadnoga dijela hrvatskoga državnog teritorija priključenoga Sloveniji zapadna Europa dobila svoj izlaz na Jadransko more.

22.01.99 ZAGREB, Božo Kovačević, saborski zastupnik Liberalne stranke (LS) uputio je otvoreno pismo Predsjedniku Republike, ministru vanjskih poslova te predsjedniku saborskog Odbora za unutarnju politiku i državnu sigurnost, ponukan objavljivanjem u tisku dokumenata o SZUP-ovom prisluškivanju telefonskih razgovora građana, među kojima i njegovih. Kovačević od Predsjednika Tuđmana traži da se kao Predsjednik HDZ-a zauzme za neodgodivo osnivanje istražnog povjerenstva o radu obavještajnih službi, što je i jedan od glavnih zahtjeva oprbene šestorke u pregovorima s većinskom strankom. DUBROVNIK: Otvaranje graničnih prijelaza na Debelome Brijegu i Konfinu između Crne Gore i RH komentirao je i Luka Korda, načelnik Konavla, rekavši da su mjerodavna ministarstva o tome događaju trebala obavijestiti općinske vlasti, dodavši:” Otvaranje graničnih prijelaza za nas je prebrzo i prenaglo. Smatramo da se ne bi smjelo ponoviti ono što se događalo u prošlih petnaest dana na tim prijelazima te da bi trebalo voditi više računa o tome tko prelazi, a osobito o ljudima koji su sudjelovali u pljački i rušenju Konavala. Zato bih svima koji su to u Konavlima činili preporučio da ne prelaze, jer Konavljani ih poznaju.”

23.01.99/ LIVNO, Međunarodne policijske snage (IPTF) zabrinjava uspostava novoga hrvatskog policijskog punkta u selu Lička Kaldrma, koja se većim dijelom nalazi na području RH, a manjim u BiH, izjavio je glasnogovornik IPTF-a Allun Roberts u Livnu. Problem je u tome što se s tog punkta kontrolira cestovni promet u selo Tiskovac u koje se 19 osoba

srpske narodnosti vratilo s područja SRJ, a ti povratnici su ranije posjedivali basanskohercegovačke osobne isprave, jer se Tiskovac nalazi na području BiH, a sada hrvatska policija od njih traži na kontrolnome punktu isprave izdane u RH. “Najvjerojatnije je da je policijski punkt postavljen radi sprječavanja povratka osoba u Tiskovac, Rekao je Roberts.

24.01.99. PRIŠTINA, Tim finskih forenzičara ogradio se u nedjelju u Prištini od izjave srpskog liječnika o tome da je njihova zajednička istraga o ubojstvu 45 kosovskih Albanaca pokazala da nema naznaka da se radilo o masakru.

25.01.99 ZAGREB, Predsjednik HSLS-a Dražen Budiša na redovitoj je sjednici velikog Vijeća stranke izjavio da hrvatska Vlada ne može dijeliti lekcije Haškom sudu dok ne sredi stanje u vlastitom pravosuđu. Drago Krpina, glavni tajnik HDZ-a ovako je prokomentirao izjavu Dražena Budiše:” Poznato je da mi nismo zadovoljni stanjem u pravosuđu, ali stanje u pravosuđu nema nikakve veze s našim nezadovoljstvom i radom Suda u Hagu, te je u tom smislu Budišina izjava deplasirana”

26.01.99/ PAZIN, Komentirajući slovenska stajališta o granici u Piranskome zaljevu, predsjednik IDS-a Ivan Jakovčić je na tiskovnoj konferenciji kazao kako ta stranka odbacuje svako posezanje za hrvatskim teritorijem. Zaoštavanje hrv. - slov. odnosa potpuno je nepotrebno, no očito je, drži Jakovčić, da balkanski duh odstoji i u slovenskoj političkoj zbilji. OSIJEK, U Dalju su uhićena trojica Srba pripadnika tzv. daljeske skupine optuženih za zločine protiv civilnoga stanovništva i za ratne zločine protiv zarobljenika. Od ukupno 23 člana tzv. daljske skupine uhićeni su Vaso Gavrilović (1934.), Vladimir Makivić (1935.) i Dragoljub Savić (1960.) svi s prebivalištem u Dalju.

27.01.99 BRUXELLES, Hrv. izaslanstvo sastalo se u Bruxellesu s međunarodnim posrednikom za pitanje sukcesije bivše Jugoslavije A. Wattsom u okviru novoga kruga pregovora o podjeli imovine bivše države. novi krug pregovora Watts je započeo 14. siječnja sastankom s jugoslavenskim izaslanstvom, a dan kasnije sa slovenskim.ZAGREB, Prilikom susreta s premijerom Matešom postignut je prevremeni sporazum između predstavnika banaka, Tiska i izdavača da s današnjim danom banke, Croatia osiguranje i Tvornica duhana Rovinj (TDR)povuku akcepne naloge i time deblokiraju najvećeg novinskog distributera Tisak. Uz to, TDR će duhanske proizvode davati s dužim rokom plaćanja tako da će od sutra do 9. veljače sav dnevni priljev “Tiska” koji iznosi oko 5 milijuna kuna, ići na podmiravanje dugova izdavačima.

28.01.99 , Europske članice NATO-a stavile su veto na američki prijedlog da se jugoslavenskom predsjedniku Miloševiću pošalje ultimatum da u roku od 96 sati, ispuni dug popis zahtjeva ili, da se u protivnom suoči sa zračnim udarima. Pod pritiskom Europljana, Washington je pristao diplomaciji dati još jednu šansu. Amerikanci su pristali skratiti i listu ultimativnih zahtjeva koji će se postaviti Miloševiću, među kojima su bili i onaj o omogućavanju pristupa istražiteljima haškog suda, ali i onaj o osnivanju radijske postaje za međunarodnu promatračku misiju. “Mislim da nitko ne bi želio krenuti u bombardiranje ako bi Milošević odbio dopustiti osnivanje radijske postaje za međunarodnu promatračku misiju”, mišljenje je jednog dužnosnika o razlozima zbog kojih je Europa stavila veto na američki prijedlog o ultimatumu (Hina RT7. Image)

Rekli ste mnoge klevete i laži

... stoji na početku odgovora ministra razvitka i obnove Jure Radića na pismo koje mu je u utorak poslao saborski zastupnik Milan Đukić, zatraživši od Radića, između ostalog, da podnese ostavku.

Zagreb - "U otvorenom pismu kojeg ste mi poslali iznijeli ste mnoge teške klevete i laži," stoji na početk odgovora ministra razvitka i obnove Jure Radića na pismo koje mu je u utorak poslao saborski zastupnik Milan Đukić, zatraživši od Radića, između ostalog, da podnese ostavku zbog diskriminacije koje njegovo ministarstvo provodi nad dijelom građana. Reagirajući na Đukićevu optužbu da jedan narod mrzi više nego što voli onaj kojemu pripada, Radić u svom pismu, navodi kako "nikoga ne mrzi, pa ni pripadnike srpske zajednice u Hrvatskoj", nego, dapače "jednako cijeni i poštuje sve hrvatske građane." Međutim, nastavlja potpredsjednik Vlade, posljedice velikosrpske agresije na Hrvatsku 13.583 poginula, oko 37.000 ranjenih, 170.000 porušenih kuća, toliko su velike da ih nije moguće otkloniti u samo nekoliko godina.

"Bit nesporazuma između Vas i mene je u tome što vi govorite o takozvanoj agresiji na Hrvatsku, čime vrijeđate čast i dostojanstvo mog naroda koji kao pobjednik velikodušno oprašta," poručio je Radić Milanu Đukiću. Zar bismo mogli stvoriti uvjete za povratak oko 50.000 Srba koji su se već vratili da mrzimo Srbe, pita se ministar razvitka i obnove i dodaje kako je još uvijek mnogo veći broj Hrvata nego Srba bez krova nad glavom. I dalje ćemo nastaviti pomoći svima da se vrate ne pitajući ih tko su, jer su svi oni stradalnici velikosrpske agresije na Hrvatsku, stoji u pismu koje je Jure Radić dostavio jučer medijima.

Na kraju Jure Radić, kako kaže, unatoč svim lažima i klevetama kojima ga Đukić stalno obasipa, "umjesto mržnje izražava žaljenje prema saborskom zastupniku Đukiću "te mu želi mir Božića i mnogo radosti u novoj godini." VM, Glas Slavonije, 17.12.98. st. 6

SUKCESIJSKE MAGLE

Izjava Koste Mihajlovića, voditelja jugoslavenskog izaslanstva u pregovorima o sukcesiji bivše Jugoslavije, da se sporazum može postići relativno brzo, mogla bi se protumačiti kao promjena stava službenoga Beograda o tom pitanju. Da podsjetimo, predstavnici SRJ već sedam godina opstruliraju pregovore o sukcesiji i odbijaju sve prijedloge Hrvatske, Slovenije, BiH i Makedonije, zemalja sljednica bivše SFRJ. Beograd je odbijao i prijedlog Arthura Wattsa, međunarodnog posrednika u pregovorima, a sada Mihajlević tvrdi da bi upravo Wattsov prijedlog mogao biti formulom za završetak razgovora. Čini se da se u tome krije još jedna zamka Miloševićeva režima. Naime, Mihajlović pojašnjava Wattsov prijedlog po kojem bi se velika državna imovina SFRJ smanjila na razumnu mjeru, o čemu bi se onda mogla postići suglasnost. Najznačajniji dio imovine bivše SFRJ, koja je procjenjena na oko 100 milijardi dolara, bilo je vlasništvo bivše JNA, uključujući kompletno naoružanje, streljivo, zgrade i vojnu opremu, zatim devizne pričuve i zlato Narodne banke Jugoslavije, imovina bivšeg Saveznog sekretarijata za vanjske poslove, uključujući zgrade diplomatsko-konzularnih predstavništva u inozemstvu, te novac bivših saveznih fondova. U sukcesiji bivše SFRJ, Hrvatska računa

Strana 6



Jure Radić i Milan Đukić ovih dana imali su burnu prepisku

na velik dio imovine, oko 24% od procijenjene vrijednosti, a svoj zahtjev temelji, među inima, na činjenici da je desetljećima najviše izdvajala u saveznu blagajnu u Beogradu te da je hrvatsko gospodarstvo i na druge načine podmirivalo savezne troškove. Prema tome, svodenje sukcesijske mase na nekakvu manju, "razumnu mjeru" o kojoj govori Mihajlović, mogao bi biti pokušaj da režim u Beogradu protupravno zadrži dio imovine koja je po svim pravima i gospodarskim mjerilima hrvatska. Osim toga, Hrvatska mora voditi računa i o naplati ratne štete koja je procjenjena na oko 40 milijardi dolara, a o čemu Beograd također odbija raspravljati. Stoga se sadašnja kooperativnost Koste Mihajlovića ne može drukčije tumačiti, nego kao pokušaj kupovanja vremena i zamagljivanja pravog problema. A glavni sukcesijski problem je u tome što je beogradski režim oteo zajedničku imovinu, što je godinama troš i što, po svemu sudeći, nema namjeru vratiti oteto. Dosad mu je u tome pomagala i "bezvoljnost" međunarodne zajednice, koja pitanja podjele imovine bivše SFRJ, od novčanih depozita i zlatnih rezervi do imovine bivše jugoarmije nikada nije izvušla kao problem zbog kojeg bi Beograd mogao dobiti po prstima. Aleksandar Milošević, Vjesnik, 19.01.99/

VAŠE ZDRAVLJE

Prirodni lijekovi za djecu koji se mogu naći u svakoj kuhinji

Dobri lijekovi za svakodnevne tegobe vašeg djeteta nalaze se u kućanstvu - jabuka za proljev, luk za bolno uho

JABUKA - liječi proljev

Po mogućnosti uzmite neprskane jabuke i operite ih vrućom vodom. Sitno ih naribajte i ostavite da malo odstoje. Kada malo potamne, dajte djetetu da polagano jede. Tako naribana jabuka pomaže izbacivanju stolice i ostalih mikroorganizama koji se nalaze u crijevima, a istodobno ih dezinficira.



Hrvatski specijaliteti poznati su po svijetu

SUHE ŠLJIVE - liječe zatvor

Mogu se davati samo djeci starijoj od tri godine. Ovisno o dobi, prije doručka treba mu dati dvije do tri suhe šljive, koje su se preko noći namakale u vodi. Treba pripaziti da ih dijete polako i potpuno sažvače.

OCAT - snižava povišenu temperaturu (vrućicu)

Treba namočiti dječje sokne u vodu, kojoj je dodana jedna do dvije žlice octa, navući ih djetetu, a na njih još nešto veće i duže suhe čarape. Mogu se mijenjati nekoliko puta, dok ne spadne temperatura. Ima li dijete zimicu, ne smije mu se stavljati ni oblozi niti ovakve čarapice.

ŠIPAK - jača obranu od prehlada

Žličicu šipka treba prokuhati u 2,5 dl vode, ostaviti 10 minuta da se ohladi i nakon toga procijediti. Dijete treba tako pripremljeni čaj piti dva puta dnevno, pola do jednu šalicu. Šipak sadrži puno C vitamina. U većim količinama djeluje laksativno (olakšava pražnjenje stolice).

MED - smanjuje kašalj

Smije se davati samo djeci starijoj od jedne godine zbog veće mogućnosti stvaranja različitih probavnih alergija! Jednu do dvije žličice meda treba umiješati u toplo mlijeko, te dati djetetu da polagano popije. Mlijeko se ne smije pregrijati, jer se na temperaturi višoj od 40 stupnjeva Celzija gube antibakterijska svojstva meda.

KAMILICA - pomaže kod bolova u trbuhu i grlu:

Jednu do dvije čajne žličice osušenih cvjetova kamilice treba prokuhati u lončiću vode i ostaviti da odstoje deset minuta. Nakon toga procijedite čaj i pijte ga nekoliko puta dnevno. Kamilica djeluje protuupalno i smanjuje bolove u grlu.

KIM - smanjuje nadutost i lagane bolove u trbuhu:

Četvrtinu čajne žličice zgnječenog kima za bebe, a pola

čajne žličice za stariju djecu, treba preliti kipućom vodom, ostaviti da odstoje deset minuta i nakon toga procijediti.

Bebama treba davati dvije do tri čajne žličice pripravka prije obroka ili jednu jušnu žlicu u bočicu sa čajem. Starija djeca smiju piti pola do jedne šalice pripravka jednom do dvaput dnevno.

ŽALFIJA - pomaže kod upale grla, usne šupljine, zubnog mesa i krvarenja iz zubnog mesa:

Pola čajne žličice žalfije treba preliti šalicom kipuće vode, ostaviti prekriveno da odstoje deset minuta i čaj procijediti. Svakih sat vremena dijete treba progutljati jednu jušnu žlicu toplog čaja i nakon toga ga progutati.

KRUMPIR - ublažava bolove u uhu

Primjena: krumpir kuhan u ljusci treba zgnječiti zajedno s ljuskom u kašu, staviti je u krpu, te prisloniti na uho. Kako bi se izbjegle opekline, između kože i obloga mora se staviti još jedan povoj, a na sam oblog dovoljno vate da zadrži toplinu. To sve učvrstite gazom ili zavojem djetetu oko glave.

Upozorenje

NAPOMENA: Čak i ovi isprobani recepti ne smiju se pretjerano koristiti. Ovakva "kućna" ljekarna ne može zamijeniti odlazak liječniku.

Doktor u kući, 2.3.1998, str. 78

DO YOU KNOW?

.... That a blood pressure affects many people and are a major cause of ill health? But a regular check-ups can detect warning signs and treatment does not usually interfere with a person's normal life. When blood pressure is raised, a person is said to have "high blood pressure" or hypertension and if this is not treated, the chances of disease - or even death - are increased.

In fact the major cause of death in the Western world today are diseases of the hear and blood vessels.

On the other hand, seriously LOW blood pressure, or Hypotension, is not a common problem and is usually the result of shock from a heart attack, acute infection or blood loss following an accident.

Very occasionally it may occur in people suffering from Addison's disease - a failure of the adrenal glands - which is extremely rare and can be corrected by drug treatment. However, high blood pressure is not just a symptom - it is an urgent, early warning and your doctor should be contacted.

Prepared: Branko Milinkovich

PREDBILJEŽITE SE NA

HRVATSKU ISKRU....

ŠTO SU "LUBENICE"?

Mjesto Lubenice se nalaze na otoku Cresu. Lubenice su jedinstveni primjer srednjovjekovnog utvrđenog naselja podignutog na dominantnoj litici zapadne obale otoka Cresa na podlozi pretpovijesne gradine. To mjesto je nekada bilo vrlo važno urbano središte, koje je građeno uz jednu glavnu ulicu (koja je spajala sjeverna i južna gradska vrata) položenu uz hrbat litice. Zidine se štitile sjeverni, istočni i južni perimetar naseljenog područja, dok su zgrade na zapadnom rubu bile podignute na vrhu okomite nepristupačne litice. Na području Hrvatske, posebno Dalmacije i Istre, ima veći broj ovako utvrđenih ili kaštelima osiguranih gradića i naselja, koji su svoju urbanu ili ruralnu konstituciju također formirali u srednjovjekovnom razdoblju, kao na pr. Novigrad, Umag, Lovran, Volosko, Kraljevica, Karlobag, Roč, Hum, Beram, Lupoglav, Barban, Mošćenice, Brseč, Kastav, Veprinac, Grobnik, Hreljin, Dobrinj, Beli, Baška Novalja, stari grad Pag, kao i mnoga druga mjesta. Urbana ili ruralna organizacija tih aglomeracija podređena je prije svega konfiguraciji strmog ili plosnatog terena, omeđena bedemima, strmom padinom ili linijom obale, a prezentirana je pretežno siluetnom dominacijom zidina i zvonika.

Po knjizi A. Mohorovičića "Graditeljstvo u Hrvatskoj" str. 74



Lubenice

**Mennonite
New Life Centre of Toronto
Tečajevi Engleskog Jezika
uz pomoć kompjutera (računara)**

LINC Program

**(Landed Immigrants and Convention Refugees)
Besplatan dječji vrtić i prijevoz do / iz škole**

STUPNJEVI 2,3 i 4

Jutarnja i popodnevna nastava

Zainteresirani se mogu prijaviti u prostorijama

"Mennonite New Life Centre"-a

1774 Queen Street East

Toronto, On M4L 1G7

(Raskrižje Queen Street East i Kingston Road)

Tel: (416) 699-4527

Ovaj oglas i program plaća

"Citizenship and Immigration Canada"

Na sedmu godišnjicu najveće razmjene ratnih zarobljenika u Domovinskom ratu, tadašnji pomoćnik Ministra obrane Stjepan Adanić prisjeća se: **RAŠETI SMO NUDILI ČIN, STAN I MILIJUN MARAKA**

- Pregovori su bili dugi i mučni, ali je tisuću hrvatskih zatočenika doživjelo slobodu

Promrzli, pretučeni i ranjeni, gladni i poniženi, ruku vezanih na leđima i pogleda uprtoga u pod, hrvatski bojovnici zarobljeni nakon pada Vukovara, prošavši pakao srpskih logora šutke su sjedili u autobusu zaustavljenom u šumi, negdje u blizini Bosanskog Šamca čekajući na razmjenu u koju je malo tko od njih doista i vjerovao.

- Ušavši u autobus prepoznao sam moje Varaždince. "Dečki, bok, došao sam vas otpratiti doma." rekao sam i tek su tada shvatili da doista idu kući - prisjeća se Stjepan Adanić - nekadašnji pomoćnik ministra obrane - početka najveće razmjene ratnih zarobljenika u Domovinskom ratu koja se na tri različita mjesta odvijala od 10. do 14. prosinca 1991. godine.

- Bio je to sretan završetak dugotrajnih i mučnih pregovora s predstavnicima jugovojске i međunarodnih organizacija - kaže Adanić, koji je u to vrijeme zajedno s generalom Agotićem vodio pregovore u zagrebačkom Hotelu "I" sa srpskim generalom Rašetom.

RAZMJENA NA TRI MJESTA

- Pregovarali smo i o predaji zagrebačkog korpusa nudeći mu da prijede na hrvatsku stranu, da zadrži čin generala i stan u Zagrebu, pa čak i milijunske iznose u njemačkim markama. No, uz njega su uvijek bila četvorica specijalaca iz Niša, te kosovac Stamenković, a za svaku je odluku morao zvati i Beograd. Tako je bilo i s pregovorima o razmjeni, a njihov je stav bio kako ne postoje Hrvati ratni zarobljenici, već su to uhićeni teroristi. Konačno, 8. prosinca, po načelu "svi za sve" - Rašeta i ja smo potpisali Sporazum o razmjeni ratnih zarobljenika 10. prosinca.

Tijekom četiri dana razmijenjeno je oko 1000 Hrvata za petstotinjak zarobljenih jugoslavenskih vojnika i četnika. Dogovoreno je kako će se zarobljenici razmijeniti na tri mjesta - kod Bosanskog Šamca, Kamenskog kod Karlovca, te u Zeleniki u Crnoj Gori. U sklopu potpisanog Sporazuma - razmijenjeni su i dr. Vesna Bosanac i dr. Juraj Njavro.

- Prvu smo razmjenu trebali voditi Muhamed Zulić i ja, za drugu kod Kamenskog bio je zadužen zapovjednik policije u karlovcu Akmadža, a na treću, u Crnu Goru, brodom je trebao krenuti dr. Dodig, a u pripreme je bio uključen i

dr. Ivica Kostović. Popisi zarobljenih predhodno su predani Međunarodnom crvenom križu.

- Nakon navlačenja sa srpskim zapovjednikom, pukovnicima Štrpcem i Tumanovom o tome tko će prvi poslati preko Save autobus sa zarobljenima, razmjena je započela, a tijekom dana autobusima je na naš teritorij dovedeno oko 700 naših. Među njima bilo je 104 Varaždinaca, jedine organizirane vojne formacije koja se u Vukovaru borila do njegova pada, kada su i zarobljeni. Bilo je uz njih i civila i pripadnika ZNG-a, MUP-a - nastavlja S. Adanić. Svi su oni, tvrdi, u Vukovar došli prvi put u životu onda kad ga je trebalo braniti, od njih 200 poginulo ih je 30 dok se dvadesetorica smatraju još uvijek nestalima.

'AUTOBUS ZA AUTOBUS'

- Dva dana kasnije trebala se održati razmjena kod Kamenskoga, no stvari su se zakomplicirale. Zaputio sam se i tamo, te zajedno s M. Zulićem ponovno prešao na teritorij pod kontrolom Srba i ondje se opet susreo s pukovnikom Štrpcem. Budući da smo predhodnu razmjenu pošteno odradili ipak je pristao da počnemo i s ovom. Njima je to bilo vrlo značajno jer su trebali dobiti više svojih nego što su u zamjenu vratili naših - za 150 Hrvata iz kninskog zatvora dali smo im 200 njihovih koji su bili u zatvoru u Remetincu - priča Stjepan Adanić koji je s razmjenama imao iskustva još ranije, s Manjače.

- Ponovno je započelo prevoženje po načelu 'autobus za autobus', do sumraka, kad su razmijenjeni posljednji ljudi. Tada je započela i pucnjava - kaže Adanić, ističući kako su u srpsku bazu, pet kilometara od crte razgraničenja otišli sami jer su vozači odbili ići s njima.

Dodigova razmjena bila je odgođena zbog lošeg vremena jer brod nije mogao pristati u Zeleniki, te je obavljena 14. prosinca.

- Za stotinjak četnika dobili smo oko 200 naših dečkih, zarobljenih na južnome bojištu - ispričao nam je S. Adanić, napominjući da se takvi događaji ne smiju nikada zaboraviti.

R. Valdec, Večernji list, 13.12.98, str.7



Prvi trenuci slobode nakon zatočeništva u srpskim zatvorima

**Dr. Tuđman mi je
zapovjedio: "Spasite
što više naših ljudi!"**

- Predsjednik Tuđman osobno mi je zapovjedio da pokušamo spasiti što više naših ljudi. Bilo je to od iznimnog značenja i iz psiholoških razloga jer su naši dečki uvidjeli da se hrvatska država brine za njih te da će, padnu li u zarobljeništvo, biti oslobođeni. Bila je to i manifestacija naše pregovaračke snage, ali i humane politike koja je ulila nadu i onima koji su razmijenjeni kasnije. U logorima ih je srpska propaganda stalno hranila time kako su ih se njihovi odrekli te kako od samostalac Hrvatske neće biti ništa. No, Predsjednik je svojom taktikom kombiniranja pregovora i ofenzive ipak uspio u ostvarenju našeg tisućljetnog sna - kaže S. Adanić.



Vukovarska majka

Širite HRVATSKU ISKRU

MONUMENT TO CROATIAN VICTIMS UNVEILED IN OVČARA

The Dove is the first of the monuments that will mark the mass grave in Croatia. Why are the criminals responsible for the tragedy not in Hague, asked the speakers. Is Cyrus Vance also responsible for the tragedy?

Jadranka Kosor, the vice president of the Croatian National Parliament, and Juraj Njavro, the veteran affairs minister, unveiled the memorial dedicated to the wounded Croats from the Vukovar hospital, murdered on November 20, 1991. The monument has been placed at Ovčara, the site of the massacre of the victims, one of the greatest tragedies of the war in Croatia. The granite memorial, which encompasses the figure of a dove and a dedication for the 200 Croatian victims, was designed by Slavomir Drinković. "This is the first of a series of memorials that will mark the mass graves in Croatia. The stone with the dove is a symbol of peace, but not of oblivion, because the nation that forgets its past has no future. This particularly refers to Vukovar where the most severe crimes were committed," said Vesna Škare-ožbold, the special envoy of President Tuđman.

Jadranka Kosor pointed out that the gathering in Ovčara and the unveiling of the monument represented the fulfillment of the sacred vow that the crimes committed against the Croatian people and even a single Croatian victim will never be forgotten. "Ovčara was an unprecedented crime at the end of the twentieth century, and we are therefore asking ourselves about Veselin Šiljančanin, Miroslav Radić and Mile Mrkšić and all the others who glorified death in 1991: where are they now and what are they doing? Why are they allowed to mock justice and those who are fighting for it even today?" asked Kosor. Njavro, who had been taken from the Vukovar hospital to a Serbian prison, could not control his emotions, but said through tears: "Forgive me for not being able to speak. This is not the place for speeches, but for weeping."

In the days when Vukovar was about to fall, and the International Red Cross was acting as an intermediary, U.S. diplomat Cyrus Vance reached an agreement with the aggressor's commanders that all the wounded from the general hospital would be saved," Vukovar Mayor Štengl said. In spite of that, they were brutally killed, and after several years of searching, the victims have finally gotten their names and found peace in the Alley of Croatian Veterans, a part of the new Vukovar cemetery.



Tuga Branka Borkovića, Mladog Jastreba, posljednjeg zapovjednika obrane Vukovara

The Croatian Victimology Society expressed its protest "on behalf of all victims" because none of the persons responsible for this crime so far been brought to justice. The International Criminal Tribunal has turned into a mere farce, and instead of trying the real criminals for aggression and failures in preventing crimes, it only tries Croats who defended their homes, says the society's release, signed by its president, Zvonimir Šeparović. Namely, the three Vukovar criminals, Šiljančanin, Mrkšić and Radić, and the generals, commanders and direct perpetrators of the killings in Ovčara remain at large. Also responsible for the severe crimes of omission are representatives of the international community, particularly Cyrus Vance, because they enabled the Serbian forces to commit the crimes and the entire aggression against Croatia. The Croatian Victimology Society also recalled that Vance was in Vukovar on November 19, 1991, but failed to enter the Vukovar hospital, list the wounded persons and thus save their lives. (Croatia Weekly, Jan. 7, 99 pg. 3)

IZBJEGLICE RAZOČARANI UNHCR-om

Babina Greda, U Hrvatskom domu u Babinoj Gredi, na inicijativu tamošnjih općinskih čelnika, održan je sastanak predstavnika UNHCR-a i OSCE-a s više od stotinu izbjeglica iz Bosne koje su svoje privremeno utočište pronašli na babogredskom području. Izbjeglice su vrlo emotivno govorili o svojim problemima i najčešće su suzama isticali kako im je jedina želja da se napokon vrate svojim kućama u bosanskoj Posavini. Ukazano je na vrlo teške uvjete življenja jer je većina izbjeglica trenutačno na rubu egzistencije. Pomoć u hrani koju su dosadašnjih godina dobivali znatno je smanjena, a da se o novčanoj pomoći, koja je i do sada bila zanemariva i iznosila samo 50 kuna mjesečne, i ne govori. Osim toga, izbjeglice su istaknuli kako ovako dalje ne mogu jer moraju plaćati stanarinu za stanove u kojima su trenutačno smješteni, a nemaju ni za kruh. Stoga su se još jednom obratili predstavnicima međunarodnih organizacija da im pomognu kako bi se napokon vratili na svoja ognjišta. Međutim, na sastanku u Babinoj Gredi bilo je jasno vidljivo da se od njih ne može očekivati konkretna pomoć, a izbjegli ljudi već su siti praznih obećanja i popunjavanja kojekakvih upitnika od kojih ionako nema nikakvih koristi. (M.L. Glas Slavonije, 13.01.99/str. 16)

....ZAGREB OD VUGLA DO VUGLA

Streljana - i više od samoga pucanja iz kubura i kremenjača

Branimir Špoljarić

Mala ulica koja povezuje Mesničku s Tuškancem i Dežmanovim prolazom od kraja 18. stoljeća nosi svoj naziv, Streljačka ulica. Naime, bio je to put do Streljane koja je nekad bila na mjestu današnjeg kina "Tuškanac", pa otuda i naziv ulice.

Mnoga imena poznatih ljudi vezana su za Streljačku ulicu. Tako je na njezinu početku bila kuća odvjetnika Lavoslava Šrama, oca omiljene zagrebačke glumice Ljerke Šram. Tu je nakon izlaska iz zatvora, poslije Rakovičke bune, stanovao u potkrovlju jedan od najvećih hrvatskih političara, Ante Starčević. Lavoslav Šram smjestio je Starčevića u svojoj kući, te ga zaposlio u vlastitoj odvjetničkoj pisarnici, ne samo kao svojega gimnazijskog kolegu, već i kao odbačenika tadašnjega društva, ne bojeći se pritom za svoj položaj potpredsjednika Hrvatskoga sabora. U toj se ulici rodila i Božena Kraljeva, jedna od najpoznatijih dramskih umjetnica. Na kraju ulice ugledao je svijet i "najzagrebačkiji pjesnik" književnik Vjekoslav Majer.

Na brežuljku, na početku Tuškanca, bio je dom prvog Streljačkog društva od godine 1787. Najprije su se tu održavale zabave uz razonodu gađanja iz kubura i kremenjača. Gađalo se samo ljeti, jedan do dva puta u mjesecu. Drvena streljačka kućica s trijemom sagrađena je 1808. godine a na udaljenosti od 150 koraka postavljena je meta. Iza mete bio je zemljani nasip i na njemu obrambeni zid. Godine 1838. streljački je dom definitivno završen, dobio je malu dvoranu, a kasnije je dograđena i velika dvorana uz plinsku rasvjetu. Zanimljivost je i to, da je u Streljani 1876. otvorena plesna škola koju je vodio Pietro Coronelli, a tradicija te najstarije plesne škole održala se u Zagrebu sve do šezdesetih godina našega stoljeća u stanu Coronellijevih na Tomislavovom trgu. U Streljani je djelovalo i Operetno kazalište do godine 1929., a zatim je pregrađeno u kino koje je i danas ondje.



Zgrada nekadašnje Streljane bila je ukrašena slikama staroga Zagreba, a u toj je zgradi godine 1835. prva hrvatska primadona, Sidonija Rubido Erdedi, zapjevala Gajevu budnicu "Još Hrvatska nij" propala". (Vijesnik, 13.01.99)

GRGUR NINSKI

Vladimir Nazor

I biskup moli: "Bože, koji pusti
Da vo te rukom, a crv cikom slavi,
Srđi te - vele - govor mojih usti,
Bože, što slušaš pjev sred zelen-hvoje,
Riku u gori, rzaj na dnu dola,
Vr'jeđa te - vele - riječ majke moje.
Ti, koji na grm sto usnica stavi
I vodi dade sto jezika da ti
Ljepotu pjeva i dobrotu slavi,
Dao si meni - oni vele - usta
Što poju gakom i što mole psikom,
A zatim reče: Umuknite, pusta,
U hramu mom, pred mojim žrtvenikom!"

I biskup moli: "Bože, kome pjeva
Blistavo jato večernjih zvijezda,
Šturak u travi, nad usjevom ševa,
Znam, i r'ječ moja do uha ti stiže,
Kada na tebi molitvi na krilu
Propinje duša i ko talas diže;
I čujem, val taj kad se vraća u me,
Majčinim zborom utjehu mi šapću
Puljci što bruje, i pjesme što šume.
Ljudima kad si radosti i muke
D'jelio, kad si nad glavom im sjao,
Ja znadem, Bože: iz pune ti ruke
Biser je zvonki na usne nam pao."

I biskup moli: "Bože, biser zveči
Na memmer ploči svetoga oltara.
Ko tamjan mire majčine mi r'ječi,
Duša nam cv'jet je što svojim miriše
Vonjom, a srce vrutak koji svojim
Žuborom pjeva, uzdahom uzdiše.
Poj k tebi leti sa mojih usana:
Jeka mu glasne ne će da rasprša
Olujni vjetar mnogih crnih dana.
Star, iskren, svečan, sve će da nadvlada.
Utajat ljudska vika ga ne može,
Jer ni list s grane bez tebe ne pada,
Jer uv'jek bit će što ti hoćeš, Bože!"

VIJESTI IZ KULTURE

DANI MARKA MARULIĆA

SPLIT - U utorak 5. siječnja navršit će se točno 475. godina od smrti Marka Marulića Splićanina i oca hrvatske književnosti. Ovaj datum, kaže Bratislav Lucin, voditelj Marulianuma, Centra za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkog kruga, bit će skromno obilježen, ali znači svojevrsan uvod u događanja kojima će se u iduće tri godine posvetiti brojni znanstvenici, marulolozi i povjesničari. U travnju ove godine održat će se tako u Splitu u sklopu Marulićevih dana drugi dio međunarodnoga skupa pod nazivom Marko Marulić, hrvatski pjesnik i katolički humanist, prijedlog za Europu trećeg tisućljeća. Prvi dio skupa bio je u Rimu, u studenom prošle godine, a organizirali su ga zajednički Papinsko vijeće za kulturu, Književni krug i Marulianum, te Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima iz Rima.

Godine 2000. navršit će se pak 550. obljetnica Marulova rođenja, a 2001. pet stoljeća od nastanka Judite. Pripreme su već u tijeku, a sigurno je da će se u okviru budućih programa i simpozija doznati i mnogi do sada nepoznati detalji o Maruliću koji znači stalan izazov za znanstvenike. Mnogi od njih posvetili su, naime, godine rada na istraživanju Marulova utjecaja na njegove suvremenike ili potrazi za njegovim još nepoznatim djelima u bibliotekama i arhivima diljem Europe.

Js.P., Slobodna Dalmacija, 04. 01. 1999., str. 29. (HIC Vijesti)

VIRTUALNA GALERIJA

Korisnici Interneta, ponajviše zaljubljenici u umjetnost i kolekcionari, na adresi <http://www.bvskin.hr/> mogu pronaći stalnu prodajnu izložbu aukcijske kuće "Izidora" koja nudi djela eminentnih hrvatskih akademskih likovnih umjetnika, te slikara amatera. Virtualna galerija predstavlja autore dvojezičnim biografijama te nudi na razgledanje i kupnju 60 likovnih djela, promičući tako hrvatsku likovnu umjetnost.

ZVU, Večernji list, 04. 01. 1999., str. 17. (HIC Vijesti)

HORVATOV USPJEH U MUNCHENU

Vodeći hrvatski dirigent visokoga međunarodnoga ugleda maestro Milan Horvat ponovno je doživio još jedan blistavi uspjeh u svojoj dugogodišnjoj karijeri. Za novogodišnje praznike, 30. i 31. prosinca i 2. siječnja dirigirao je u Munchenu s tamošnjom Filharmonijom Devetu simfoniju Ludwiga van Beethovena, i to, kako saznajemo, s golemim uspjehom; bile su četiri izvedbe jer je i generalni pokus bio otvoren za slušateljstvo.

S obzirom na to da je München jedno od najpoznatijih glazbenih središta Europe, a da Munchensku filharmoniju vodi svjetski slavni dirigent James Levin, činjenica da je doajenu hrvatskih dirigenata u takvoj prilici povjerena izvedba Devete simfonije izvanredno je priznanje i samome umjetniku i hrvatskom glazbenom životu. Uz zbor Munchenske filharmonije sudjelovali su solisti Angela Maria Blasi (sopran), Dagmar Peckova (alt), Wolfgang Millgram (tenor) i Andreas Scheibner (bas). Tim dodatnim uspjehom maestro Milan Horvat ove godine obilježava 80. obljetnicu života. U čast te obljetnice Zagrebačka filharmonija u ovoj sezoni povjerila mu je izvođenje svih Beethovenovih simfonija pa će tako i zagrebačka publika ponovno čuti slavnu Devetu simfoniju u njegovoj interpretaciji.

N. Turkalj, Vjesnik, 05. siječnja 1999., str. 19. (HIC Vijesti)

Strana 20

ODRŽAN BAL GRADIŠĆANSKIH HRVATA Mali hrvatski narod u Beču

Veleposlanik u Austriji Ivan Ilić: Lijepo je vidjeti kako gradišćanski Hrvati njeguju hrvatsku vlastitost, što potvrđuje i ova tradicionalna svečanost koja se održava 51. put.

BEČ (Hina) - U hotelu Schoenbrunn sinoć je održan bal gradišćanskih Hrvata, pod pokroviteljstvom bečkoga gradonačelnika Michaela Haupla i njegova zamjenika Berncharda Goerga.

Tom prigodom nazočne je pozdravio predsjednik Hrvatskog gradišćanskog kulturnog društva Ivan Domnanović, naglasivši značenje njegovanja hrvatskih običaja i kulture koju gradišćanski Hrvati čuvaju već stoljećima u Austriji. Na početku bala folklorni ansambl gradišćanskih Hrvata Kolo Slavuj, izvelo je prigodni program, pregršt hrvatskih narodnih pjesama i plesova.

"Lijepo je vidjeti kako gradišćanski Hrvati njeguju hrvatsku vlastitost što potvrđuje ova tradicionalna svečanost koja se održava 51. put u Beču, rekao je hrvatski veleposlanik u Austriji dr. Ivan Ilić.

Prvi austrijski veleposlanik u neovisnoj Hrvatskoj Endre Berlekovich je, pak, istaknuo kako gradišćanski Hrvati nisu manjina, nego mali hrvatski narod u Austriji, te dodao "Beč nam je glavni grad, a Zagreb nam je metropola". U glavnom gradu Austrije od početka godine do fašnik utorka na programu je više od 300 balova. Sezona balova otvara se carskim balom u bečkom Hofburgu početkom godine, a vrhunac balova je "Opernbali" - bal u državnoj bečkoj operi koji je posebna svečanost "bal balova" i koji uobičajeno okuplja i austrijske državne čelnike.

Grad valcera domaćin je dva hrvatska bala, gradišćanskoga i hrvatskoga bala koji organizira Hrvatsko-austrijska zajednica za kulturu i šport. Taj će se bal održati početkom veljače u Beču.

Slobodna Dalmacija, 18.1.1999, str.32

• Nastavak sa strane 15

patrioti oni koji najviše viču, nego oni koji najsavršenije vrše zakon Božji."

Sveti Otac podsjetio je i na mladenački zanos. Podsjetio je da je već blaženi nadbiskup Alojzije u onim prilikama upozoravao na kugu mladenačke malodušnosti.

Našu domovinu u himni nazivamo "Iljepom", a Sveti Otac nazvao ju je "plemenitom". On zna da je ta naša zemlja i njen narod sastavni dio Europe, i vjeruje da smo doista "zauvijek okrenuli bolnu stranicu naše povijesti i da smo ostavili iza leđa strašne tragedije dvadesetoga stoljeća." Iz njegovih ustliju u Božje uši! Naglasio je svoju želju da naša država "u sve savršenijem obliku priznaje i prihvata temeljna ljudska prava svake osobe, od začeca do naravnoga kraja."

Propovijedanje Evanđenja, odgoj savjesti, svjedočenje, molitva - u tom je tajna prave slobode, a u daru slobode i sva druga blaga višnji nam Bog daje, podsjetio je Papa hrvatsku mladež pred Stepinčevom katedralom. Našu mladež i sve nas.

"Hoće li blaženi Alojzije Stepinac od sada biti samo naše, rekli bismo, narodno i crkveno odlikovanje, ili će postati našim uzornikom?" pita dr. Bonaventura Duda u divnoj knjizi "Razmišljam o Alojziju Stepincu".

Baš to! Treba nam biti uzornikom, primjerom. Neka titula i naziv "uzoriti" ne bude tek prazna fraza nego punina značenja. Beatifikacija na Mariji Bistrici nije završeni čin, nego sad počinje naše nasljedovanje.

Vel. Josip Gjuran

PROBLEM BESPRAVNO SAGRAĐENIH OBJEKATA U PODUNAVLJU U VRIJEME "KRAJINSKE VLASTI" DOVEDEN DO APSURDA:

Hrvati vlasnici pravoslavne crkve?!

Vinkovci/Lovas, Za sedmogodišnje nenazočnosti hrvatske države u hrvatskom Podunavlju niknuli su, odobrenjem "krajinske vlasti", deseci bespravno sagrađenih objekata, što na privatnom zemljištu, što na bivšem društvenom zemljištu, koje je, provedeno sukcesijom, postalo zemljište jedinica lokalne samouprave. Pravoslavno groblje u Vukovaru, vukovarska tržnica, sadašnja zgrada konzulata SR Jugoslavije zasigurno su "najzvučniji" bespravno sagrađeni objekti. Toj kategoriji, također, pripada pravoslavna crkva u Lovasu, umanjena kopija beogradskog hrama svetog Save, objekt čija je gradnja započeta 1992. godine, a vanjski radovi završeni 1995. godine, a tu je bespravno sagrađenu crkvu posvetio i episkop Lukijan. Pritom valja naglasiti da unutrašnjost crkve nikada nije bila uređena te da se u tom objektu ne održavaju vjerski obredi. Crkva je sagrađena na zemljištu četvero Lovašana hrvatske nacionalnosti Marina Gudovića, Lucije Tomić i u ratu ubijene Katarine Pavličević te Radeta Grkovića, stanovnika Lovasa, po nacionalnosti Srbina. Prethodno su svima tim Lovašanima bile porušene kuće.

Da je u hrvatskom Podunavlju moguće primjenjivati hrvatsku građevinsku regulativu, problem lovaške pravoslavne crkve, ali i ostalih bespravno sagrađenih objekata, ne bi niti postojao, odnosno bio bi lako rješiv. Bespravno bi se sagrađeni objekti, naime, jednostavno, uklonili. Međutim, u hrvatskom Podunavlju sve je politika, a sveprisutnost OESS-a i ostalih međunarodnih čimbenika, komplicira ionako osjetljiva pitanja. U ovome je trenutku potpuno nejasno što će biti s "lovaškim Svetim Savom". Hrvatski je zakon, međutim, jasan. Objekt sagrađen na tuđem zemljištu vlasništvo je onoga čije je i zemljište. Tako su tri hrvatske i jedna srpska lovaška obitelj, praktično, vlasnici toga objekta. No, te obitelji ne samo da nisu zainteresirane za vlasništvo nad tim objektom, nego žele da se njihove u ratu porušene kuće, sukladno Zakonu o obnovi, i obnove. U tome im "malo" smeta bespravno sagrađena crkva te se četiri obitelji na čijem je zemljištu "lovaški Sveti Sava" podigle na Općinskom sudu u Vukovaru privatnu tužbu protiv Srpake pravoslavne crkve.

U tijeku je treće ročišće, a neku kvalitetniju informaciju nije u ovom trenutku moguće dobiti. Problem je to kompliciraniji što se Srpska pravoslavna crkva odrekla objekta iako je, dakako, njezin odvjetnik nazočan na ročištima u Općinskom sudu u Vukovaru. Iz neslužbenih se izvora doznaje da se čak i patrijarh Pavle prije izvjesnog vremena u pismu ispričao msgr. Ćirilu Kosu, tadašnjem biskupu đakovačkom i srijemskom, zbog gradnje toga objekta te se ogradio i od gradnje, a čini se, i posvećivanja objekta. Neprihvaćanje odgovornosti za gradnju toga objekta od Srpske pravoslavne crkve, politička osjetljivost pitanja uklanjanja (ili prenamjene?) objekta i nazočnost međunarodne zajednice, prema svemu sudeći, za četiri lovaške obitelji, obnova čijih je obiteljskih kuća prioritetna, znači daljnje potucanje od nemila do nedraga te mogućnost da u skoro vrijeme, a možda i nikada, ne uđu u svoj posjed. (Glas Slavonije, 13.01.99/st.15)

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU



Lovaški sv. Sava

Potrebno zauzimanje stava

O problemu bespravne gradnje jučer se raspravljalo u Vinkovcima i sa mr. Markom Šircem, ministrom prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, a za sve bespravno sagrađene objekte pa i za "lovaškoo Svetoo Savu" zbog kompliciranosti problema, rečeno je da lokalna samouprava i uprava popiše bespravne objekte i preko Županije vukovarsko-srijemske prosljedi ih Ministarstvu prostornog uređenja i graditeljstva. Ministarstvo će, kako je kazao mr. Širac, kontaktirati mjerodavna tijela kako bi se "zauzeo jedinstven stav" vezan uz problematiku bespravno sagrađenih objekata (G.Č.)

Služite se našim pokroviteljima:



JOLIC ENTERPRISES LIMITED C.O.B. AS
ONTARIO SIDING

Poznata hrvatska tvrtka ove struke u Kanadi
s više od 25 godina poslovnog iskustva.

UGRAĐUJEMO SVOJE VLASTITE
PROIZVODE KAO I PROIZVODE DRUGIH
RENOMIRANIH PROIZVODJAČA
UGRAĐUJEMO TOPLUNSKI SIGURNE
PROZORE I VRATA RAZNIH VRSTA
ZA SVE NAVEDENE RADOVE GARANTIRAMO

Cijene: Naše pravilo je biti povoljniji
ili isti u cijeni sa konkurentima.

- JOHN JOLIĆ -

1187 Bunhamthorpe Road East,
Oakville, Ontario L6J 4Z2

(905) 257-0334

(905) 257-0329

Fax: (905) 257-0397

Na svečanosti u Vukovaru u povodu treće obljetnice Udruge Hrvatskih liječnika dragovoljaca dr. Andrija Hebrang je upozorio:

Tisuću liječnika dragovoljaca još nije dobilo status branitelja

- **Ratni ministar zdravstva predložio je da se podrum vukovarske bolnice za trajno sjećanje svim budućim generacijama pretvori u spomen muzej.**
- **Uručeno 219 spomenica Domovinskog rata djelatnicima Opće bolnice Vukovar**

Vukovar, Udruga hrvatskih liječnika dragovoljaca 1990/1991 obilježila je jučer u Vukovaru, u kino dvorani Borovo Naselje, svečanom sjednicom treću obljetnicu. Predsjednik Udruge i ratni ministar zdravstva dr. Andrija Hebrang podsjetio je na stvaranje hrvatskog ratnog saniteta, utemeljenog 22. prosinca 1990. kao prve organizirane udruge u vrijeme kad Hrvatska još nije bila priznana niti je imala svoju vojsku.

"Zdravstveni djelatnici Domovinskog rata i Vukovar - rekao je Hebrang - temelj su hrvatske državnosti, i na to moramo sačuvati trajnu uspomenu. Hrvatski sanitet krenuo je bez lijekova, sanitetskog materijala, ratnih bolnica, transportnih sredstava. Ali - imali smo domoljublje, želju i strčnost. Stvorili smo vlastiti ratni sanitet, čije je glavno obilježje da su liječnici i drugo medicinsko osoblje na bojišnici nerazdvojni dio borbene jedinice."

"Udruga liječnika dragovoljaca 1990/1991 ima tisuću liječnika koji su se tih godina prvi odazvali na poziv za pomoć domovini. Svaki od njih vratio se na svoje radno mjesto, ali još uvijek", rekao je također Hebrang, "nisu dobili status hrvatskih branitelja kao ni mnoga odličja koja zaslužuju". U izlaganju je naglasio da su Vukovar i vukovarska bolnica obranili Hrvatsku. Nažalost, rekao je, pregovori s međunarodnim posrednicima tada nisu uspjeli i tako nije spriječen najveći masovni zločin u Europi nakon II. svjetskog rata. Predložio je da se podrum bolnice za trajno sjećanje budućim generacijama pretvori u spomen muzej.

DID THE SLOVENES SHOOT PRISONERS OF WAR?

Slovenian journalists recently caused a public commotion when they wrote about Slovenian candidates for the ICTY for the former Yugoslavia for crimes committed during the war in the summer of 1991. They accused Slovenian police officers and members of the Territorial Defense of shooting members of the Yugoslav People's Army who turned themselves in with their hands up and waving white flags. This was recorded by Austrian cameramen.

"For a moment I had a feeling that I was shooting a movie. We were on one side together with the Slovenian reserve police forces and members of the Territorial Defense, while the soldiers of the Yugoslav People's Army were on the other. The Austrians were recording with their cameras on their side of the border crossing of Holmec. The battle for the Yugoslav border crossing at Holmec was decisive, not only for us from Carinthia, but for all the Slovenia. The epilogue is well known, after two days of attacks, Holmec remained in our hands, and eventually all station houses from Olševa to Kapla were taken over."

These were the words of reserve police officer Dejan Gerščak, who was 31 years old at the time, at the meeting of Holmec defenders a year after the battle which will probably be recorded in the history books. This was reported by Bojan Budja, a reporter from SLOVENSKE NOVICE. With the

Strana 10

Sjednici Udruge prisustvovali su i predstavnici Istoimene organizacije liječnika iz BiH, a na Hebrangov prijedlog te će se dvije udruge ujediniti.

Skup liječnika u Vukovaru pozdravili su brojni uzvanici. Prof. dr. Ivica Kostović u ime Predsjednika države izrazi

Skup liječnika u Vukovaru pozdravili su brojni uzvanici. Prof. dr. Ivica Kostović u ime Predsjednika države izrazio je zadovoljstvo što sudjeluje u radu ovog časnoga skupa i to, rekao je, upravo u dvorani gdje je prije godinu dana Hrvatska postala cjelovita. U ime predsjednika Hrvatskog državnog sabora govorio je dr. Dražen Švagelj, a u ime Vlade i premijera prof. dr. Željko Reiner. Pun emocije zbog sjećanja na ratne godine u vukovarskoj bolnici govorio je i dr. Juraj Njavro, general-bojnik Ivo Prodan, zapovjednik Glavnog saniteta stožera, dr. Ivan Bagarić u ime Udruge dragovoljaca liječnika HVO-a.

Nakon svečane sjednice, u ime predsjednika Tudmana ministar zdravstva uručio je 219 spomenica Domovinskog rata djelatnicima Opće bolnice Vukovar koji su do zadnjih trenutaka obrane Vukovara savjesno dali svoj doprinos za samostalnost Hrvatske. Prof. Hebrang je potom podijelio povelje Udruge članovima koji su iz drugih dijelova Hrvatske 1991. godine radili u vukovarskoj bolnici.

Na odličja je u ime svih zahvalila ravnateljica vukovarske bolnice dr. Vesna Bosanac.

U poslijepodnevrim satima izaslanstvo Udruge na čelu s predsjednikom Hebrangom položilo je vijence na Ovčari, Novom groblju te kod Križa. (D. Glavina, Večernji list, 13.12.1998, str.2)

article he wrote about Slovenian can for the ICTY, he provoked a series of interpretations of the battle of Holmec border crossing. According to SLOVENSKE NOVICE, the Slovenian soldiers shot at least two soldiers of the former Yugoslav People's Army. They turned themselves in by leaving the fortification with their hands up and waving a white flag. Shooting prisoners of war is always considered a war crime.

The Slovenian Interior Ministry placed an embargo on the documents related to the event so that they are not available to the public. However, although the Slovenian authorities wanted to cover up the entire Holmec case, the Yugoslav Foreign Ministry has already reported the incident at the ICTY in The Hague. The gravest thing in the entire case is probably the fact that eighteen old conscripts served in the army at the time of the so-called war between Slovenia and the Yugoslav Army rather than professional combat units. Furthermore, according to later documents, it is more than clear that there was no true war actually. The Serbian authorities and the leadership of the Yugoslav Army pretended to enter a conflict in order to step out of Slovenia and take combat positions in Croatia (Bosnia was left for the subsequent year). Thus the shooting of prisoners of war, who were young recruits, is an act deserving all condemnation. (C.W. Croatia Weekly, Jan.7,99. page 10)

BAŠĆANSKA PLOČA

Kad spomenete prosječnom Hrvatu Bašćansku ploču svi klimaju glavama - ponos nam je u očima i srcu - ta, to je naš najdragocijeniji spomenik hrvatske prošlosti. Ipak, rijetki su oni koji znaju što zaista piše na tom vrijednom hrvatskom spomeniku, zato vam danas donosimo malo podataka o Bašćanskoj ploči:

Bašćanska ploča je nastala oko 1100. godine i nosi ime po mjestu u kojemu je nađena: ta je 197 centimetara duga i 99 centimetara visoka ploča od vapnenca bila dio oltarne pregrade u crkvi svete Lucije u Jurandvoru, nedaleko od Baške na otoku Krku.

Na ploči je natpis uklesan uglatom glagoljicom u kojemu se, prvi put u povijesti, na hrvatskom jeziku spominje ime jednoga hrvatskog vladara - kralja Zvonimira. Ploča je zapravo pravni dokument - darovnica kojom kralj Zvonimir potvrđuje darivanje ledine samostana svete Lucije. Danas se ploča nalazi u atriju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

U ime Oca i Sina Svetoga duha
Az opat Držiha pisah se
o ledine juže da
Zvonimir kralj hrvatski
v dni svoje
v svetuju Luciju
Mi župan Desimra Krbave
Mratinac Luce
Pribinega sa posal Vinodole
Jakov v otoce
Da iže to poreče
klni i Bog
i 12 apostola
i 4 evanjesti
i svetaja Lucija Amen
Da iže sde živet
Moli za nje Boga
Az opat Dobrovit z'dah'
crekav siju
i svojeju bratiju s devetiju
v dni kneza Kosmata
obladajučago vsu Krajinu.
I beše v ti dni
Mikula v Otočci
Sa svetuju Luciju jedino.



Bašćanska ploča

GODINA 1999. U ZNAKU BARTOLA KAŠIĆA

ZAGREB - Nakon što su "Hrvatsko slovo" i Hrvatska kulturna zaklada, čije je osnivanje inicirao taj kulturni tjednik, godinu 1998. posvetili obilježavanju 500. obljetnice rođenja i 420. obljetnice smrti znamenitoga minijaturista Jurja Julija Klovića, iduća će godina biti u znaku Bartola Kašića našega prvoga jezikoslovca, pjesnika, pisca i prevoditelja Biblije.

Bartol Kašić (1575. - 1650.) godine 1599. napisao je prvi hrvatski rječnik, počeo sastavljati prvu hrvatsku gramatiku i predavati na Akademiji hrvatskoga jezika na Rimskom kolegiju, osnovanom te iste godine. Stoga je Ministarstvo prosvjete i školstva proglasilo školsku godinu 1998./99. godinom Bartola Kašića i godinom četiri stoljeća hrvatskoga jezikoslovca, čemu se pridružio i Hrvatski državni sabor. Inicijativi su se pridružili i Hrvatska kulturna zaklada i "Hrvatsko slovo", koje će iduće godine biti otvoreno za sve teme vezane za život i djelo Bartola Kašića kako je na svečanosti u zagrebačkom hotelu "Palace" u subotu istaknuo ravnatelj Stjepan Šešelji. Tom su prigodom predstavljene i dvije knjige posvećene J. J. Kloviću, pod pokroviteljstvom HKZa i "Hrvatskoga slova" "Muka gospodina našeg Isusa Krista" (izdana o Uskrsu 1988.) i netom objavljena "U se vrime godišća".

Z. Ra., Večernji list, 21. 12. 1998., str. 17. (HIC Vijesti)

Služite se našim pokroviteljima:

Modern Age
Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication
Specializing in Acrylics:

Designing, CNC Machining, Computerized
Vinyl Signs, Point of Purchase Displays
For more information: Please call Stan Trtanj
Tel: 416-675-2955 Fax: 416-675-2965
50 Fasken Dr. Units #2,3,4,5,
Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

O arhitekturi Bjelovara:



Bjelovar nekad i sad



1945.

Obilježja arhitekture Bjelovara u prošlosti su jednodatne i prizemne zgrade jednostavnih kasnobaroknih i klasicističkih oblika. Veliki središnji trg, dana:nji Trg Eugena Kvaternika, prvotno je bio pašnjak. Kasnije je pretvoren u vojno vježballšte, tzv. Paradeplatz, a u drugoj polovici 19. stoljeća postupno je pretvoren u perivoj. U njegovu je središtu još prije pedesetak godina stajao veliki drveni zdenac, okružen s četiri kipa podignuta krajem 18. stoljeća, kao zaštitnika krajiških pukovnija. Trg je kasnije pretvoren u Trg Marlje Terezije, zatim Trg Kralja Petra I., zatim Poglavnikov trg, a potom Trg jedinstva. Izgradnja perivoja započela je 1871. godine, ali je još 1756. zasaden drvored lipa, od kojih dvije postoje i danas. Postupno je u perivoju posađeno različito drveće: divlji kesten, lipa, breza, tisa, magnolija, omorika, crni bor, platana, javor, trnovac (gleditschia), čak 46 različitih vrsta. Oko trga su izgrađene i do danas sačuvane upravne i vojne zgrade, a u uglovlma pojedinih četvrti časnički stanovi. Grad, koji je tada bio opasan niskim zemljama i drvenim bedemima srušenim početkom 19. stoljeća, bio je sjedište Križevačke i Đurdevačke krajiške pukovnije. Dolaskom generala Kleefeld 60-tih godina 18. st. Bjelovar postaje sjedištem i Varaždinske krajišne, koje je 1783. godine premješteno u Zagreb. Proglašenjem povlaštene vojne općine 1772. godine doseljenici su bili oslobođeni vojne obaveze. To je ubrzalo dolazak mnogih obrtnika, trgovaca i ugostitelja, a njihovim dolaskom počinje brža izgradnja građanskih kuća, uglavnom prizemnica, koje se izgrađuju između vojnih zgrada i po rubu grada. Broj stanovnika naglo je porastao: 1815. g.: 1,054 stanovnika; 1850. g.: 1,700 stanovnika; 1869. g.: 2,151 stanovnika, a godine 1874 zabilježeno je čak 4,000 stanovnika.

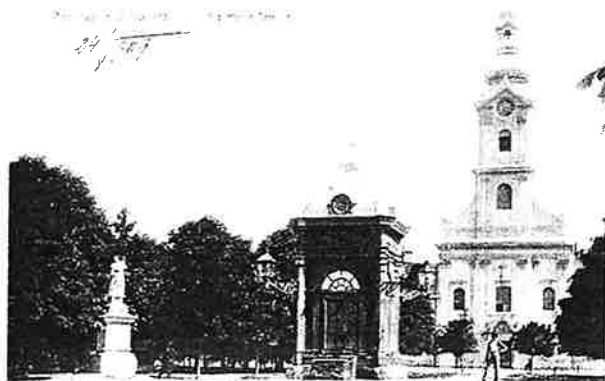
Rubom grada nižu se skladno odmjerene, jednostavne, jednodatne zgrade, osim dvokatne vojarne s dojmivim arkadama u prizemlju. Dvršenjem crkve Sv. Terezije i pijarističkog samostana 1772. godine zaokružen je prostrani trg na kojem su u duhu ranoga baroka i po općenitom običaju srednje Europe podignuta 1777. i 1778. godine četiri spomenika: sv. Terezije Avilske, sv. Jurja, sv. Ivana Nepomuka i sv. Jelene Križarice. Tako je središte grada dobilo značajno urbanističko obilježje.

Četiri kipa visine oko 180 cm bila su postavljena na podnožjima ranobaroknih oblika i raspoređena oko gradskog bunara u obliku četverokuta. Podnožja su pri restauraciji spomenika 1935. godine dobila razvijeni barokni oblik. Spomenik sv. Terezije, nebeske zaštitnice carice i kraljice Marlje Terezije, koja je dala sagraditi Bjelovar i podići župnu crkvu, podignut je 1777. godine. Spomenik sv. Jurja,

Dioklecijanovog časnika i kršćanskog mučenika, postavila je 6. krajiška pukovnija (đurdevačka) na istočnoj strani trgaKip sv. Jelene Križarice, majke cara Konstantina,koja je otkrila križ Kristov i podigla crkvu Sv. Groba u Jeruzalemu - zaštitnice 5. krajiške pukovnije (križevačke), dao je na južnoj strani trga podići njezin zapovjednik, pukovnik Wilhelm von Kleebeck, dok je 5. krajiška pukovnija podigla na zapadnoj strani trga spomenik sv. Ivanu Nepomuku, čije je štovanje u 18. stoljeću posebno širila austrijska vojska. Neposredno prije održavanja Euharističkog kongresa, koji je održan u Bjelovaru 1935. godine, jednostavna četvrtasta podnožja spomenika zamijenjena su razvijenijim oblikom.

Trg je u drugoj polovici 19. stoljeća pretvoren u perivoj, ali nitko nije dirao u njegovu vrijednost - spomenike i zdenac. Tek je 1941. godine uklonjen središnji gradski zdenac i na njegovom mjestu sagrađen glazbeni paviljon, otvoren 1943. godine. Nerazumno i protuzakonitom odlukom nekog pojedinca, o čemu nema nikakvoga pismenog traga, 1949. srušeni su i spomenici. Njih je, međutim, od potpunog uništenja sačuvao bjelovarski kolekcionar Ivan Barešić. Danas se nalaze u Gradskom muzeju, oštećeni su i potrebna im je temeljita i stručna restauracija. Kipovi su, osim umjetničke, kulturne i povijesne vrijednosti, imali i osobitu urbanističku vrijednost 18. stoljeća ne samo za Bjelovar nego i za cijelu sjevernu Hrvatsku. Stoga je njihova obnova izraz našega kulturnog i civilizacijskog odnosa prema baštini.

Nedovršeni spomenar: Bjelovaru u pohode



Bjelovar

1909.

Yugoslavia will set 17 Croats free in January

Seventeen detained Croatian citizens currently in the prisons in Yugoslavia, as well as 64 detained Yugoslav citizens in Croatia, may be exchanged in January. This could be concluded after a two day meeting of the representatives of the Croatian government's Commission on Detained and Missing Persons with their Yugoslav counterparts, which was held in Zagreb. At this meeting, a first step was made towards the realization of an agreement concluded by the Croatian and Yugoslav foreign ministers in August of this year. "We have exchanged a list of detained persons and the initial criteria have been agreed to, so that we can already expect more concrete results at our next meeting," said Colonel Ivan Grujić, the chairman of the Croatian Commission on Detained and Missing Persons, adding that other open issues were discussed at the meeting as well. (Croatia Weekly, Dec. 31.98.page 3)

YUGOSLAV CONSULATE CONSTRUCTED ILLEGALLY

Since the Vukovar Convalidation Act has not been implemented, there is still a large number of unresolved property rights issues, particularly those related to illegal construction and construction on municipal lands. Namely, during the siege of Vukovar, there were neither rights nor laws, and everybody did what they wanted, built where they wanted, even on the land of displaced Vukovar citizens. Now the town authorities face the unenviable task of introducing order to the land registries.

According to the data provided by the Public Works Office, the consulate general of the Federal Republic of Yugoslavia opened on Boris Kidrič street recently was also constructed illegally on municipal lands. Until the war, the social welfare building was standing at this site. After the fall of Vukovar, a Vukovar citizen pulled down this building and constructed a villa in which various international institutions headquartered in Vukovar were stayed for a rather sizable rent. After their departure, a certain Mr. Zgonjanin, the owner of the building who lives somewhere in Yugoslavia, rented the villa out to the Yugoslav consulate general for a significant rent, while Vukovar and Croatia do not benefit from this at all because the lessor is in another state. (Croatia weekly, Dec.31/98 pg. 3)

Kako do zarađenih 700 tisuća DEM?

BANKROTIRALI HUMANITARCI

Zaposlenim u osam bosanskohercegovačkih građevinskih tvrtki nije preostalo ništa drugo već da prosvjedom pred zgradom Veleposlanstva Francuske u Sarajevu traže novce koje su zaradili radeći na projektima obnove koje je financirala francuska humanitarna organizacija "Ekvilibr". A riječ je o 700 tisuća maraka!

Ljudi iz Veleposlanstva nisu se obazirali na prosvjede. Jer, pomenuta humanitarna organizacija više i ne postoji - ona je, odlukom suda u Lionu, 6. studenog ove godine, otišla pod stečaj. (Hrvatska riječ, 2.01.99, st. 16)

"Zarobljen" njemački veleposlanik

Beograd, 9. siječnja 1999, Njemački veleposlanik u SR Jugoslaviji Wilfred Gruber izjavio je da je u petak dva sata bio "zarobljen" na putu blizu Prištine, gdje su ga naoružani srpski civili zadržavali unatoč nazočnosti predstavnika vlasti i policije, što je blo razlog otkazivanja njegova sastanka s vođom kosovskih Albanaca Ibrahimom Rugovom. "Među naoružanim Srbima koji su držali blokadu, bilo je mnogo onih za koje je bilo očito da su konzumirali alkohol. Bili su vrlo agresivni, a nas su, kao strance i diplomate, vjerojatno smatrali odgovornim za postupke kosovskih Albanaca", rekao je gruber i dodao:" Bili smo zarobljeni pred očima snaga MUP-a koje su, očito u nekakvoj sprezi s naoružanim Srbima koji drže blokadu." (Hina, 9.01.1999)



Zgrada srpskog konzulata u Vukovaru

Služite se našim pokroviteljima:

		TEL: (905) 602-8900 FAX: (905) 602-8899 MOBILE: (416) 399-4309	
		JOHN LONCARIC President	
3045 SOUTHCREEK ROAD, UNIT 1 MISSISSAUGA, ONT., CANADA L4X 2X6			

ISTRAŽIVANJE AGENCIJE HENDAL:

DRAMATIČNE POSLJEDICE BANKARSKIH AFERA U HRVATSKOJ

**Čak 16 posto Hrvata ne želi
štedjeti u domaćim bankama
Od listopada do prosinca prošle godine
pada povjerenje u sve banke, osim u
SplitSKU, Riječku i Istarsku. Čak i
Zagrebačka banka, hrvatska
najsolidnija banka s najboljim ugledom
u svijetu, od listopada do prosinca gubi
povjerenje dva posto ispitanika, a
istodobno raste nepovjerenje u većinu
hrvatskih banaka.**

Zagreb, - Od listopada do prosinca palo je povjerenje građana u većinu banaka., govore rezultati ankete nezavisne agencije za istraživanje tržišta i javnoga mnijenja Hendel. Anketa je provedena na uzorku od 1000 ispitanika u cijeloj Hrvatskoj, a rađena je metodom osobnog intervju a.

Istodobno, prema odgovorima na pitanje u kojoj banci štedite ili imate štednu knjižicu, može se zaključiti da je povjerenje u te banke poraslo, ili pak da hrvatski građani jednostavno nemaju izbora. Naime, porastao je broj ispitanika koji štede u Zagrebačkoj, Privrednoj, Riječkoj, Istarskoj, Bjelovarskoj, Dubrovačkoj, Ri Adria i Slatinskoj banci.

Promjena koja bi najviše trebala zabrinuti monetarne vlasti i domaće bankare je znatan porast ispitanika koji ne štede ni u jednoj banci. U lipnju je takvih bilo 10,6 posto, u

Kako se ostvaruje program stambenog zbrinjavanja stradalnika:

ZA TRI GODINE STANOVE ĆE IMATI SVI HRVATSKI BRANITELJI

Program stambenog zbrinjavanja stradalnika temelji se na Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i, kako se predviđa, u sljedeće tri godine stambeno bi se trebali zbrinuti svi stradalnici Domovinskog rata. Obvezu izgradnje obiteljskih kuća za 100-postotne invalide, kupnje i izgradnje stanova, ili pak dodjelu stambenih kredita stradalnicima, na sebe je, u početku realizacije Programa, preuzelo više Ministarstava. Počesto je to značilo svojevrсну birokratsku zavrzlamu i kršenje rokova u kojima se moraju ostvariti rješavanja stambenih pitanja pojedinih kategorija stradalnika, propisanih spomenutim zakonom.

Idealan primjer za to je stambeno naselje “Blago Zadro” u Sesvetama. Iako je stradalnicima obećano kako će u već nekoliko mjeseci dovršene stanove useliti prije Božića prošle godine, do danas se ništa nije promijenilo.

Brigu o stambenim zbrinjavanjima stradalnika sredinom 1997. godine na sebe je preuzelo Ministarstvo razvitka i obnove. Prema izvješću Uprave za stanogradnju MRO-a, od 12.497 stradalnika Domovinskoga rata do sada su riješena

listopadu 11,8 posto, a u prosincu čak 16.5 posto. Očito je da su devize (jer se u Hrvatskoj uglavnom štedi u devizama) otišle preko granice ili su spremljene negdje izvan bankarskog sustava. A to je konačna, i najdramatičnija, posljedica bankarskih afera, koje ne plaćaju samo problematične banke, nego i cjelokupno gospodarstvo te svi građani Hrvatske.

Odgovori o povjerenju, odnosno nepovjerenju u pojedine banke, prema rezultatima anketa u lipnju, listopada i prosincu jasno govore o posljedicama bankarskih kriza koje su prošle godine potresale hrvatski financijski sustav, a promjene u odgovorima precizno pokazuju što se točno događa. Od lipnja do listopada raslo je povjerenje građana u velike banke i banke s duljom tradicijom, kao što su Zagrebačka, Privredna, Hrvatska Poštanska banka, te male banke koje su bile izvan svih afera.

No, od listopada do prosinca raspoloženje se mijenja: pada povjerenje u sve banke, osim u SplitSKU, Riječku, i Istarsku. Čak i Zagrebačka banka, hrvatska najsolidnija banka s najboljim ugledom u svijetu, od lipnja do listopada gubi povjerenje dva posto ispitanika, a istodobno raste nepovjerenje u većinu hrvatskih banaka. Najviše gube Glumina, Kaptol banka, Zagrebačka banka.

Od lipnja do listopada građani su, opečeni aferama u Glumina i Dubrovačkoj banci, uz Zagrebačku banku birali velike sanirane banke kojima su najviše vjerovali, jer im je većinski vlasnik država, te one male banke koje se gotovo ne spominju u javnosti.

U listopada se događa afera sa štednjom Ankice Tudman i raspoloženje građana se opet okreće. Zagrebačka banka gubi u očima ispitanika, isto kao i Kaptol banka, kao banka predsjednikova unuka, no povjerenje gubi i većina drugih banaka, a raste broj onih koji kažu da niti u jednu hrvatsku banku nemaju povjerenja.

Branka Stipić, Jutarnji list, 14.01.99/str. 3

ukupno 4584 slučaja. U Ministarstvu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, pak, tvrde kako je prošle godine zbrinuto više od 700 stradalnika, od čega je 190 invalida Domovinskog rata 80-postotnog i 70-postotnog invaliditeta, i to na području Vrbovca, Slavonskog Broda, Crikvenice, Makarske i Siska. Prošle je godine također dodijeljeno 1250 stambenih kredita.

Ove pak godine za stambeno zbrinjavanje na redu su 60-postotni i 50-postotni invalidi Domovinskog rata te dio obitelji stradalnika. U planu je, prema izjavama dužnosnika Ministarstva hrvatskih branitelja, koje vodi Listu prioriteta za stambeno zbrinjavanje, izgraditi oko tri tisuće novih stambenih jedinica, a u tu svrhu iz državnoga proračuna izdvojeno je oko milijardu kuna. Pitanje je samo hoće li ta sredstva biti dostatna i hoće li se, za razliku od prijašnjih godina, rokovi izgradnje ipak poštovati ili će se stradalnicima koji još nisu riješili svoje stambeno pitanje i nadalje podgrijavati lažne nade? O tome će ipak najbolje posvjedočiti izvješća s terena (u idućem broju HRVATSKE ISKRE).

Snježana Dukić, Slobodna Dalmacija, 18.01.99/3

DOGAĐAJI ZAJEDNICE

“OKVIR ZA PORTRET”

Utorkom više slušamo radio “Zvucl Hrvatske” nego inače - jer tog dana je emisija “Okvir za portret” No, prije nego kažem koju o ovoj emisiji koja postaje sve popularnija, željela bih reći malo o vlasnicima radio postaje “Zvucl Hrvatske” i njihovoj ulozi u našoj zajednici. Jedan prijatelj mi je nedavno rekao interesantnu rečenicu o Karmen i Ivici Lončariću i njihovom popularnom radiju: “Da nije bilo Ivce i Karmen i njihovog radija, tko zna kako bi išao rad za Hrvatsku posebno u vrijeme rata za našu zajednicu.” Taj radio, kao malo koji, izvršio je svoju zadaću u kritično vrijeme našeg života, ali i više od toga. No, vratimo se na emisiju “Okvir za portret”.

Iako više ne sjedimo za radijem kao za vrijeme rata, ipak mnogi od nas s veseljem čekaju termin radio postaje “Zvukova Hrvatske”, 2.00 popodne, na 100.7 FM, posebno u utorak. Razlog: osmišljena je interesantna emisija, portret pojedinaca iz naše zajednice. Do sada su prikazani razni ljudi, konzul Picukarić, gosp. D. Bezić, mladi umjetnik A. Viden, dr. A. Bilić, dr. D. Križaj. Emisiju vodi gđa. Zlata Jurić, inače bivša voditeljica radio postaje Vrhbosne. Neke slušatelje smeta naglasak gđe. Jurić, no nemojmo zaboraviti da se u Sarajevu govorila čudna mješavina dva jezika, pa dajmo malo vremena izvrsnoj voditeljici programa, jer ništa, pa ni čisti hrvatski jezik ne pada s neba, mora se raditi na tome (a da li je i Vaš hrvatski tako savršen?).

Srela sam gđu. Jurić prilikom mog intervju a za emisiju o kojoj vam govorim. Rezultat našeg razgovora ste čuli (ili možda niste). Kad sam slušala svoje vlastite riječi bilo mi je čudno - jer nije lako govoriti o sebi, ali sve je već bilo snimljeno. No, slušajući druge, recimo gosp. Pavičića, ili gosp. Bežića, ili dr. Križaj - svi smo se osjećali čudno, jer obično govorimo o radu, ili o nečemu što pogađa ili interesira zajednicu - ne o sebi. Možda baš zato ističem ovu emisiju kao jednu od najugodnijih u zadnje vrijeme, kad zaista susrećemo ljude koje vidimo samo na radu među nama, i ništa ne znamo o njima. Zahvaljujući ovoj emisiji vidimo ih po prvi puta onakve kakvi oni stvarno i jesu: topli, humani, sa snovima, ili planovima i slušamo o tome iz njihovih usta, preko pitanja voditeljice gđe. Jurić. Emisija je vrlo dobra, zanimljiva, jer čut ćete neke stvari o čelnicima ili istaknutim ljudima naše zajednice o kojima uopće niste ni znali, a važne su - jer upravo te stvari, toplina čovjeka, iskrenost, želja da podijeli svoj život - najednom vam daju drugu sliku od one koju ste imali. Mislim da za ovu emisiju, “Okvir za portret” treba zahvaliti vlasnicima Karmen i Ivici Lončariću na vremenu (jer vrijeme je novac), a voditeljici gđi Zlati Jurić - čestitke!

Dobro nam došao, vel. Gjuran!

Ovih dana “vratio” nam se na kratko naš popularni bivši župnik Naše Gospe Kraljice Hrvata, vel. Gjuran. Kako ostaje samo dva-tri tjedna ne ćemo imati priliku svi s njim popričati, no ja sam uspjela - bar na kratko. Iz razgovora doznajem da je sretan da je opet bar malo s nama, ali doma u Zagrebu čekaju ga velike odgovornosti: naš vel. Gjuran mirno sjediti ne može, makar je to zaslužio, pa radi u jednoj maloj crkvi tek u gradnji. Jasno, graditi crkvu nije lako, ali poznavajući vel. Gjurana - bit će to prelijepa kuća Božja, u koju ćemo svi mi rado svratiti kad dođemo doma. Vel. Gjuran je uputio par riječi čitateljima HRVATSKE ISKRE:, Radujem se svakom susretu u Torontu. Veselio sam se dolasku ovdje, jer je tu u Torontu hrvatska zajednica s kojom sam živio i radio tolike godine. i koja mi ie posebno draga, no

Zagreb je moj dom. Pozdravljam sve čitatelje HRVATSKE ISKRE”.Dobro nam došao, vel. Gjuran - HRVATSKA ISKRA Vam ovim putem prenosi pozdrave čitatelja i uredništva!

NOGOMETNI KLUB “CROATIA”

Krajem prošle godine održan je odlučujući sastanak za nogometni klub “Croatia”, koji je pronosio ime Hrvatske u vrijeme kad se to ime nije tako jednostavno upotrebljavalo. I kako su onda ljudi koji su vodili taj klub bili “zagriženi” i nlsu se dali maknuti s ucrtanog puta, Croatia je rasla i napredovala. Svi smo bili ponosni, navijača je bilo mnogo, i mnogo puta svi su smatrali da je nogomet taj koji privlači Hrvate na zeleni teren. Jasno, mi smo bez nogometa (bar naši muški) kao Kanadani bez hokeja, no druga ideja je bila čak i važnija: Ime Croatia-e se raznosilo loptom po cijelom Torontu, Kanadl i Sjevernoj Americi, i to su dobro shvatili čelnici kluba.

Danas, kao i sve druge udruge, i Croatia trpi od nezainteresiranosti, iako bi baš sada trebali biti jači nego ikada prije. Croatia zaista jako osjeća taj pad interesa, od novca, podrške do nedostaka navijača. Srećom, grupa ljudi, starijih Croatijinih entuzijasta, i dalje pokušava.Na godišnjoj sjednici skupilo se oko 100-njak ljudi, koji su izabrali Odbor od njih 30-torice, od kojih je čak 8 bivših predsjednika, a gosp. Mario Škara postao je novim predsjednikom - dakle, sve je u dobrim rukama. Nadam se da će dobra volja čelnika biti jača od malodušnosti onih oko njih, ili onih koji stalno kritiziraju, i stalno im nešto smeta - a sami neće, ne znaju, ne mogu - ili već nešto drugo. Čelnici Croatia odlučni su nastaviti sa dobrim radom i pronošenjem imena Croatia-e posvuda, no oni isto tako trebaju vašu i moju pomoć - kako finacijsku, tako i moralnu, pa pomozimo kako god tko zna i može. (VK)

**Uz godišnjicu smrti prvog urednika
Cirkulara (sada HRVATSKE ISKRE)
gosp. Zvonimira Mekinde**



Kako vrijeme brzo leti! Već su pune dvije godine kako nas je napustio prvu urednik Cirkulara (sadašnje *HRVATSKE ISKRE*) prijatelj, Hrvat, gosp. Zvonko Mekinda. Kako na mom stolu uvijek stoji slika mog dragog prijatelja, sjetim ga se svaki dan i svaki dan mislim koliko bi mi bilo ljepše i lakše da je tu kraj nas, u uredništvu *HRVATSKE ISKRE*. No, vrijeme nam odnosi prijatelje, i mi ostajemo žaleći za njima, ali smo isto tako obogaćeni time što smi imali ljude kao što je bio Zvonko Mekinda. Dobila sam pismo jednog od njegovih najdražih prijatelja, gosp. Vlade Kovačevića i želim ga podijeliti s Vama:.”...Siguran sam da je tamo negdje gore sretan i zadovoljan, jer znam iz čestih diskusija sa njim koliko mu je na srcu bio Cirkular i njegova svrha među nama, Hrvatima”
Valentina

Mojim očima (i srcem).....

Da vas podsjetim: sjećate li se dana kad mama nije imala, recimo, malo šećera i poslala vas je susjedi da posudite šalicu šećera? Normalno, ta šalina šećera je bila brzo vraćena, no u međuvremenu ta ista susjeda je posudila malo ulja, ili nešto soli kad je pomanjkalo u kući, usput popila i šalicu kave - "Nemam vremena, suseda, znate kak je, muž bu mi doma svaki čas!" - Zato Vas sigurno ni ne moram podsjećati na ritual kave (koji puta i rakije) koju smo redovno ispijali u Zagrebu - ili "doma" - gdje god to "doma" bilo. Vrlo često, gotovo stalno bio je netko iz susjedstva - uglavnom ona susjeda ili susjed s kojom su mama ili tata, ili netko od nas bili bliski - skoro bliži od svojih vlastitih.

Tko od nas može zaboraviti sliku naše mame i te susjede, koju smo mi djeca obično zvali "teta"; onako komotno prislonjene jedna na drugu, polako ispijaju kavu i pričaju, pomalo ogovaraju (Znaš, ona iz kuće broj 2, jučer sam ju vidla z nekim mladim? Kaj misliš, tko je to bil? Znaš kaj, nije joj to prvi put da sem ju vidla z nekim mladim!), No sva ta sitna ogovaranja, ta topla atmosfera ugodnih razgovora uz kavu, koja bi se oteglala satima (a došlo se je samo na minutu, jer "znate suseda, muž mi je rekel, kaj je s tobom, stalni si kod Rezike! Si zaboravila svoju kuću?) Posebno ono predvečer je bilo lijepo - susjede stoje ili sjede ispred kuća, a mi mlađi (bar smo tada još bili) idemo "zrihtani" na "spoj" i prigovarano mami: "Kaj nas te susede zafrkavaju? Gle kak su se postavile! Mama, kaj joj ne veliš nek se makne, ide mi već na živce"- jer nas odmjeravaju od glave do pete i jasno, samo si zamišljamo komentare: "Si ju vidla" kažu naše dobronamjerne susjede, "još jučer je imala dud, a kaj se nalarfala danas! Kaj joj mama dela, kaj ne vidi kaj se događa ispred samog nosa?).

Pitate se - što je ovoj danas, što ta razmišlja o susjedima? Eto, jučer (19.siječnja 1999) sam gotovo cijeli dan razmišljala o mojoj susjedi iz Zagreba. Sjećala sam se tete Fanike, koja mi je toliko značila u doba moje mladosti - ili bolje rečeno, u vrijeme kad sam živjela u Zagrebu. Sjećam se da nije bilo doživljaja koji nismo dijelili, od veselja do žalosti. Što me je ponukalo da se sjetim tete Fanike?

Čudna Vam je ova naša Kanada: kažu, negdje u Kanadi, ne znam točno gdje, umro je neki čovjek kojeg susjedi nisu vidjeli oko četiri godine. Sada su ga našli u kući punoj smeća, jezivi smrad, a njegova susjeda mirno kaže: "Nisam imala vremena da pogledam što se događa." Žena i kćer su mu živjeli par kuća dalje. Žalosno, ali mislim da je to za očekivati ovdje, u Kanadi.

Dok smo bili doma (gdje god to "doma" bilo) normalno je bilo reći kolika ti je plaća, dapače - čak smo i rekli bez pitanja, pa su se plaće uspoređivale. Ovdje je to nemoguće. Nama nebi palo na pamet diskusija o plaći, o cijeni kuće (stanarinu još tu i tamo netko i spomene), ne govori se, ni pita o visini otplate kuća ili kako bi mi to rekli na našem lijepom "broken English", "morgida". Svi smo tako u strahu da ne kažemo neku sitnicu o sebi - da ne postanemo ljudski, humani. - onakvi kakvi smo bili "doma"!

Eto, to je ono što meni možda najviše nedostaje ovdje, u ovoj lijepoj Kanadi - taj topli, čovječni kontakt koji dotakne dušu sugovornika i sve je na tanjuru. Ovdje, kao da se naprosto bojimo reći malo više o sebi; zatvaramo se u kuće; ne

poznamo susjede - i prvi susjed umre a da mu mi ne znamo čak ni ime. Žalosno za nas - za Kanadu - za susjedstvo.

Jer susjedstvo je lijepa stvar - dijete se zaigra vani, i samo kažete susjedi, "Molim te, pogledaj je samo malo!" Jasno, ne trebate ni pitati, reći će vam susjeda. Da li bi u Kanadi tako nešto upitali? Nisam baš sigurna. Da posudite malo šećera od susjede? To meni ne bi palo na pamet, ne zato jer mi je dućan pred nosom (to jest 4 minute autom, jer tko hoda u Kanadi?), već što ni mojoj susjedi nikad nije palo na pamet da nešto posudi od mene. Da možda dodem nepozvana na kavu?!? Ni govora, ženska bi vjerojatno pala u nesvjest, ili bi rekla nešto mrmrlajući sebi pod bradu. Mi ostajemo na onom, vrlo ljubaznom: "Good morning, How are you" i ne slušamo ni odgovor. Jedan dan ja ću svakako reći "Lousy", ili nešto slično, pa da vidimo što će ona reći...

A susjedstvo - bar u Zagrebu - može biti i teško ponekad, pomalo. Kad sam bila puno mlađa (i puno bolje izgledala), došla sam u posjetu Zagrebu u doba kad su se nosile minice. Muž mi je prije puta kupio ozbiljnu minicu (onda je još bio ponosan na svoju figuru, valjda); tako ozbiljnu minicu da se nisam mogla ni pošteno sagnuti. Moje susjede su formalno problijedile, i vidjeli ste naglo naginjanje jedne prema drugoj i užurbane riječi, nešto vjerojatno u stilu, "Kak ju ni sram, kako smije i kaj si ona misli, jer ona je mama troje djece, i kaj je nije sram, i da je vidi muž" i slično, toplo, susjedski. Ja sam ih blaženo gledala, i uživala - jer onog trena sam shvatila - bila sam doma.



Susjede na Čmroku, poznatom zagrebačkom šetalištu

Lijepa su ta naša susjedstva u Kanadi, kuće su upravo prekrasne, vrtovi divni - samo nema naših "suseda, kaj uz kavu si polako prepričavaju kaj se denes dogodilo tu, pred našim nosom, i zamisli si, draga moja - kaj to nije famozno"! Zar je sve tako lijepo u našim susjedama, ili susjedstvima? Sigurno da nije, ali moje srce se još danas sjeća sa velikom toplinom ljudi kuće u kojoj sam živjela, jer uz onaj sitan trač, koji je bio stalno tu - svi smo se mi nekako brinuli jedan za drugoga, a ne ovako - kao taj jadnik negdje u Kanadi - umirali sami. Lijepo je imati susjedu, i čak ako nije sve kako treba - sve je ljepše i lakše s osobom s kojom imate toliko zajedničkog - počevši od tople, prijateljske jutarnje kave.

Valentina

Posebna garda na granici Hrvatske i BiH?

Zagreb, 9. siječnja 1999, Granična služba BiH koja bi prema Deklaraciji Madridske konferencije trebala preuzeti kontrolu granice između Republike Hrvatske i BiH trebala bi preuzeti kontrolu granice do 1. listopada, dok su pripreme za njeno uspostavljanje tek u fazi razmatranja, doznaje Nedjeljni vijesnik iz Ureda visokog predstavnika za BiH Carlosa Westendorpa.

"To je još sve u fazi planiranja. Još nismo izradili prijedloge, a kamo li počeli pregovore s domaćim vlastima. Sve je još u fazi ideja i planiranja", izjavila je glasnogovornica Ureda visokog predstavnika u BiH Alexandra Steigimeyera.

Na pitanje u kojoj je fazi planiranje, razmišlja li se o broju pripadnika tih snaga, te hoće li Služba imati posebne odore, glasnogovornica je rekla da razmišljanja još nisu u toj fazi. Prema njezinim riječima tek se razmišlja o početnom broju pripadnika službe, te o tome hoće li to biti ljudi iz vojske, policije ili ljudi koje bi se posebno, iznova obučavalo za te namjere. Također se razmišlja i o tome tko bi ih plaćao te o tome treba li Granična služba biti odraz strukture stanovništva iz 1991. godine.

Odluka o osnivanju Granične službe na državnoj razini donijeta je na Madridskoj konferenciji o provedbi mirovnog sporazuma u BiH 16. prosinca prošle godine. U namjeri da se ojača "okruženje" zemlje stoji u Deklaraciji za provedbu mira Madridske konferencije, ove bi snage osim što bi kontrolirale granicu BiH, mogle obavljati i druge zadaće, kao što su borba protiv droge, diplomatska zaštita i zaštita državnih objekata i poslove istrage u svojstvu partnera Europske i Interpol.

navodi se da je kontrola granica BiH "pitanje od životne važnosti za suverenitet BiH", kao i za sposobnost BiH da bude pouzdan partner drugim europskim zemljama i međunarodnoj zajednici u cjelini. Vijeće za implementaciju mira u istom aneksu podržava prijedlog Visokog predstavnika da ojača kontrolu i upravljanje međunarodnim granicama BiH putem stvaranja multietničke Granične službe BiH. Ona će biti odgovorna za integritet granica BiH i popunjavanje graničnih postaja. Osoblje službe, stoji nadalje, bit će obučeno po međunarodnim standardima, a zadaća će im biti da osiguravaju zakonitost ulazaka u BiH i izlazaka iz nje, te da pruža pomoć carinskim organima u izvršavanju njihovih obveza. U dokumentu se navodi da je rok do kada bi početni sastav Granične službe BiH trebao početi s radom na odabranim graničnim prijelazima do 1. listopada 1999. godine.

Što se tiče SFOR-a, čini se da on neće imati posebnu ulogu u novom ustroju kontrole granice. Prema riječima glasnogovornice SFOR-a Sheene Thompson, stav SFOR-a je da on nije odgovoran za kontrolu bilo kojeg graničnog prijelaza između Hrvatske i BiH, već je to isključivo u nadležnosti lokalnih vlasti i lokalne policije. SFOR će, prema njezinim riječima, samo pružati pomoć u rutinskoj kontroli u posebnim slučajevima ako to od njega bude traženo. Nakon intervencije u Martin Bordu, na zahtjev Visokog predstavnika, SFOR nema više namjeru izvršiti bilo kakvu sličnu akciju na granici između Hrvatske i BiH, izjavila je Sheena Thompson.

Marinko Bobanović, Nedjeljni vjesnik, 10.01.99, str. 3

IZLOŽBA POMOGLA U IDENTIFIKACIJI 11 HRVATSKIH ŽRTAVA

Vukovar, 24. siječnja, Tokom izložbe 272 protokola i fotografija predmeta, pronađenih kod neidentificiranih žrtava ekshumiranih iz masovnih grobnica u Vukovaru i okolici, članovi obitelji preliminarno su identificirali 11 žrtava, a četvero ih je još u postupku prepoznavanja, potvrdio je tajnik vukovarskog Gradskog društva Crvenog križa Ivan Lasović. U zgradi Gradskog poglavarstva izložba je postavljena 16. siječnja, a pogledalo ju je gotovo 1000 osoba, među njima i supruga američkog veleposlanika u Hrvatskoj, Lynne Montgomery. Organizatori izložbe, članovi Komisije za zatočene i nestale, nakon Vukovara će izložbu 25. siječnja preseliti u Split, a potom u Pulu i u Zagreb. Glavni cilj izlaganja protokola s medicinskim karakteristikama žrtava i njihovih fotografija jest otkrivanje identiteta svih hrvatskih žrtava, a potom i omogućavanje dostojnog ukopa. (L.J.P.) Vjesnik, 24. 01.99.

ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU



Toronto Star, Jan. 29/99 A16: KOSOVO PROTEST: Ethnic Albanians protesting killings in Kosovo parade a cartoon of Yugoslav President Slobodan Milošević in front of NATO headquarters in Brussels yesterday.

Nastavak sa strane 3
1984. godine pod naslovom "Kingdom of Croatia", a treći simpozij je održan 1994. godine. Naslov trećeg simpozija bio je "Aspects of Croatian Medieval Culture". Četvrti simpozij održan je 1995. godine, a naslov je bio "The Aggression on Croatia, Review through Arts and Literature". Peti je simpozij održan 1998. godine pod naslovom "The War in Croatia as Reflected in the Media".

Ogranak Toronto sprema se i ove godine, u jesen, održati simpozij "Hrvati u Bosni".

Vladimir Petranović

BROJ UMIROVLJENIKA - RAZLOG ZA UZBUNU

Ono što je proteklih godina "visjelo" kao opasnost, ovih dana postaje stvarnost - broj umirovljenika u Hrvatskoj premašuje broj zaposlenih. Čak 1,004.768 umirovljenika od početka ove godine prema 1,001.000 zaposlenih zasigurno je razlog ne samo za ozbiljnu zabrinutost nego i za hitnu intervenciju kojom bi se izašlo iz začaranog kruga. Naime, primjenom novog Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju, pooštreni su uvjeti za odlazak u mirovinu pa je veći dio zaposlenika od početka godine odlučilo zamijeniti platne listiće mirovinskim čekom. Rezultat je sedamdesetak tisuća novih umirovljenika. Naravno, riječ je o radnicima iz manje bogatih poduzeća ili iz onih što mjesecima ne isplaćuju zarađene plaće, a ispunjavaju uvjete pa su spas potražili u sigurnom mjesečnom prihodu - mirovini. No, upravo to da je sve više umirovljenika, a sve manje uposlenika (broj nezaposlenih prelazi 300.000) razlog je što mirovine sve više kasne. Činjenica je da je sve teže namaknuti 1,3 milijarde kuna mjesečno za mirovine kad broj onih koji pulaćuju doprinose iz mjeseca u mjesec pada. Osim toga, potvrđuju se prognoze onih koji su upozoravali na problem umirovljenika premladih radnika. Osobito je tome "kumovala" mogućnost dokupa staža, čime se uvelike koristio dio neuspješnih hrvatskih tajkuna koji su zanemarili

KOLIKO U SVIJETU VRIJEDI HRVATSKA PUTOVNICA?

Tri kriminalca ozlijeđena prošle subote u pucnjava u milanskom kafiću "Al teatro" nisu Hrvati. To su jučerašnje novine objavile nakon što je lažni identitet sumnjive trojke potvrdila i dodatna provjera talijanske policije. Najteže ozlijeđeni Tatjan Kulčar rabio je ukradenu putovnicu hrvatske državljanke Tatjane Gruber, a navodni Maka Milardović uopće se tako ne zove. U "njegovoj" putovnici, ukradenoj Mari Milardović, promijenio je samo jedno slovo imena. Treća žrtva pucnjave u kafiću "Al teatro", Mirko Žujović (ako se uopće tako zove), imao je također krivotvorene hrvatske isprave.

Činjenica da mnogi kriminalci koji posjeduju hrvatske isprave nisu hrvatski državljani sve češće postaje vijest. Tako je u Beču, nakon dugotrajnoga praćenja, u pomno organiziranoj akciji, uhićen diler heroinom. Kad je austrijska policija otkrila njegov identitet hrvatskim novinarima, pokazalo se da je lažan. Diler iz BiH imao je putovnicu narkomana iz Splita u koju je zalijepio svoju fotografiju. U jednom praškom stanu ubijen je čovjek za kojeg je češka policija požurila objaviti kako je državljaniin Republike Hrvatske. Pokazalo se, međutim, da je riječ o okorjelom kriminalcu iz beogradskoga podzemlja. U toj istoj Češkoj, ako kažete da ste iz Hrvatske, teško ćete naći posao, a još teže stan i platiti ćete ga mnogo više od uobičajene cijene. Česi već posve dobro znaju za loš glas koji prati hrvatske državljane kao sumnjive i kriminogene tipove. To što mnogi od onih koji su pridonijeli takvoj percepciji Hrvatske zapravo imaju lažne putovnice češkoj javnosti, kako je uostalom i sa svakom drugom, nije ni malo važno.

U aktualnim raspravama, koje se u Njemačkoj vode u vezi s prijedlogom dvostrukoga državljanstva za stotine tisuća "gastarbajtera", glavna tema protivnika takvoga rješenja su, istina, Turci, ali i Hrvati su na popisu nepoželjnih vrlo visoko. Razlog - među onima koji su prekršili zakon sve više je

da s tvornicom nasljeđuju ne samo profit nego i sve ostatke socijalističkog gospodarstva. U neinventivnosti razjašnjenja problema prebacili su višak radnika na teret države. Umjesto proširenja i modernizacije proizvodnje i novih programa zapošljavanja, objeručke su nudili dokup staža, odnosno mirovine. Zaposleni "stjerani uz zid" nisu imali velikog izbora, a rezultat je porazan. Nisu nevine ni invalidske penzije a potvrde njihova poprilično površnog rada stižu ovih dana. Naime, dio invalida rada koji rade u dobrostojećim poduzećima, umjesto da nastave raditi četiri sata s bitno umanjenom naknadom, "aktivizirali" su osmosatno radno vrijeme.

Kako izaći iz začaranog kruga koji prijeti beznadnim vrtlogom? Zacijelo, jedino pravo rješenje je znatnije povećanje zaposlenosti,, ali ne onako kako je to prije gotovo godinu dana predložila Vlada u Strategiji zapošljavanja. Ne čini se primjereni put za više "mirovinskog" novca ni prijedlog da se na sve honorare plaćaju doprinosi, ali nedvojbeno valja pooštriti rad financijske policije i porezne uprave jer bi u dijelu poduzeća pronašli niz nepravilnosti u plaćanju zaposlenih.

Činjenica je da je zvono za uzburu zazvonilo. Čuli su ga svi, a valjda i shvatili da je vrijeme akademskih rasprava završilo i da situacija traži učinkovitost koja će u što kraćem roku rezultirati većim zapošljavanjem i redovitom isplatom mirovina.

Goranka Jureško, Vjesnik



korisnika hrvatske putovnice. Tako ispada da je vrlo velika popularnost lažne hrvatske putovnice među kriminalcima upravo obrnuto proporcionalna ugledu svih onih mirnih i poštenih vlasnika stvarnih hrvatskih putovnica koji se kreću izvan njezinih granica. To što je država po skraćenom postupku" do sada izdala gotovo 6000 putovnica ljudima koji do tada nisu imali hrvatsko državljanstvo, također je pridonijelo srozavanju njezina ugleda - i putovnice i države. Naime, i među "povlaštenima" zbog stvarnih ili navodnih zasluga broj kriminalaca uopće nije zanemariv - uključujući i one za kojima su raspisane međunarodne tjeralice.

Saša Leković, Jutarnji List, Dnevni osvrt, 14.1.99/s 6

NOVI ODBOR HDZ-a

Prije dva dana, u nedjelju, na godišnjoj sjednici lokalnog HDZ Toronto, ponovljenim glasovanjem izglasan je za predsjednika dr. Zdravko Dokuzović (doktor kemijskih znanosti) jednim glasom razlike. Dr. Dokuzović je s dostojanstvom primio svoju novu dužnost, i naglasio, da makar prije tri godine nije uspio, u ulozi voditelja promičbe, ostvariti svoj plan djelovanja lokalnog ogranka, da će to ovaj puta napraviti tako da naglasak djelovanja ovog, jednog od najvećih ogranka u Kanadi, bude u suzbijanju laži o Hrvatskoj, o njezinim dužnosnicima, i općem raspoloženju stvaranjem malodušja i nevjere u Lijepu našu. Drugi zadatak, po novom predsjedniku, bit će rad i promocija povratka što većeg broja ljudi hrvatskog podrijetla, naglasio je dr. Dokuzović. Prvi potpredsjednik, g. Michael Bukovac, je u jednoj od replika utvrdio da su najvažniji zadaci ogranka teme koje se tiču ogranka, komunicirati Zagrebu misli i odluke ogranka o određenim problemima. Na sjednici su se osjetila i suprotna mišljenja, posebno podvučena u nastupu člana, koji je iznio mišljenje da ljudi, koji su našim mandatom došli na visoke dužnosti u Hrvatskoj, ne rade svoj posao i ne pomažu u poteškoćama koje imamo kao povratnici i investitori.

10. pismo HDZ, Toronto, 26.01.99

BEATIFIKACIJA SVIH HRVATSKIH MUČENIKA

Vel. Josip Gjuran

Stvarno su to bili danl naše velike radosti. Tih je dana sve u Hrvatskoj bilo u pokretu: hodočasnici-pješaci prema Mariji Bistrici, stotine tisuća hodočasnika iz svih krajeva naše semlje i mnogi iz dalekog inozemstva, pješaci, autobusi, vlakovi, sve je bilo usmjereno prema bistričkom svetištu. Blaženi naš Mučenik, lepoglavski i krašički robljaš i predraga naša Gospa, Crna Gospa Bistrička bili su naša radost i hodočasnik mira, naš Bljeli Otac ponovno je doletio k nama da uzvisi našega mučenika nacizma i komunizma, a s njim i sve ono golemo mnoštvo HRVATSKIH MUČENIKA od naše prapovijesti sve do ovih dana.

Kad u zagrebačkoj katedrali neizostavno posjetite grob blaženoga kardinala Alojzija, odlazeći od njegeva groba pogled će vam privući nekoliko velikih ploča na južnom zidu katedrale. Te će vas ploče podsjetiti da tu, u kripti izpod vaših nogu, počivaju posmrtni ostaci još i nekoliko drugih naših plemenitih mučenika: Petra Zrinskog, Frane Krste Frankopana, Petrove žene i Franove sestre, divne i svete mučenice Katarine Zrinske Frankopanke, i jednoga od njezinih sinova, dijete-mučenik. "Drago moje srce," pisao je ban Petar Zrinski svojoj voljenoj ženi Katarini samo nekoliko sati prije svojega mučeništva, "sutra ob sedmoj vuri budu meni glavu sekli, a tulikajše i tvojemu bratu. Mi smo denes jedan od drugoga srčeno oproštenje uzeli ..." Tako pisati i to neposredno pred samu mučeničku smrt, to može samo svetac. A svi ti naši doista su bili sveci i mučenici. Uz njih je i div Eugen Kvaternik i Toma Rakač Erdedy, a diljem domovine nebrojene tisuće.

"To sad ne navješćuje i glas s neba potvrđuje!" odjekivalo je dolinom svetišta.

Što to nebo navješćuje i potvrđuje? To da je Alojzije kardinal Stepinac doista svet i da jest mučenik, i da od sada smijemo i najslužbenije slaviti liturgijski spomen-blagdan svakoga 10. veljače.

Mi smo to već i do sada činili, ali ovo nam je sada čast i radost i priznanje i samoga neba. Za to smo ustrajno i uporno molili; to smo i Ckvi i svjetskoj javnosti neoborivim dokazima dokazivali i dokazali, a ta slavlja i u sjevernoj i u južnoj Hrvatskoj - Marija Bistrica, Solin, Split - sve su to potvrdila.

Tom beatifikacijom blaženoga nadbiskupa Alojzija beatificirani su i svi naši mučenici od stoljeća sedmog do naših dana. Mi smo ih sve uključili u zajednički naziv HRVATSKIH MUČENIKA već onda kad smo pred dvadesetak godina osnivali i gradili naše novo župno središte u kanadskom gradu Mississaugi nedaleko velegrada Toronta u južnom Ontariju. Kardinal Franjo Šeper već je onda to jasno i otvoreno naglasio svemu onom golemom mnoštvu okupljenom na slavlju posvete te nove naše crkve u Mississaugi 5. srpnja 1978. Naglasio je da tu crkvu posvećujemo svim Hrvatskim Mučenicima na čelu s mučenikom Alojzijem kardinalom Stepincem. Dolista: od sv. Duje do bl. Stepinca. Četrnaest stoljeća našega mučeništva i mučenika. Na tim našim Mučenicima lomila su se osmanlijska, nacifašistička, komunistička i četnička zvjerstva i razaranja. Crkve na Zapadu, koje nisu Iskusiile niti nacifašizam niti komunizam, ponašaju se kao da tih zala nije ni bilo. I meni osobno znali su nerijetko kanadski svećenici predbacivati nekakvu našu navodnu suradnju s nacistima. I toliko sam ih puta morao poučavati da smo mi u Hrvatskoj doduše bili pod nacističkom, fašističkom i komunističkom okupacijom i diktaturom i to baš krivnjom zapadnih "saveznika", ali da niti smo bili nacisti, niti komunisti, nego smo morali pronalaziti načina kako da ta nametnuta nam zla proživimo, a oni, ti zapadnjaci bili su stvarni saaveznici i

saveznici komunističkih zlotvora. Mi smo na našem mučeničkom križnom piti kroz svu povijest imali živu svjest u Gospin zagovor i neograničeno povjerenje u Crkvu. Ta naša Crkva u Hrvata bila je najsnažnija baš u doba nadbiskupa Stepinca: sve su nam hajdučki oduzeli, zatvarali su nas, linčovali, ubijali, proganjali, stotina tisuća našega svijeta rastjerali su na sve strane svijeta, ali nisu nas slomili niti su nas od blaženoga Kardinala Stepinca uspjeli odvojiti. Naš nas je narod i tada hranio i branio baš zato što smi bili Stepinčeva duha.

I pao je taj naš mučenik blaženi Alojzije, pao je na tu našu mučeničku zemlju i donio obilan plod. S njime su mučeništvo podnosili i mnogi vjernici, brojni svećenici i biskupi. Svi ti pripadaju tom mnoštvu HRVATSKIH MUČENIKA koje predvodi blaženi nadbiskup Alojzije. Velika slika na pozornici župne dvorane naše torontske župe odavna to lijepo prikazuje. Tu su sliku nazvali "Hrvatski exodus" a prikazuje mnoštva hrvatskih prognanika pod okriljem i plaštem kardinala Stepinca.

Sveti Otac nas je nazvao narodom plemenite civilizacijske baštine. Izrazio je svoju zahvalnost Bogu što ga je ponovno doveo u Hrvatsku gdje "brat mu je svaki, gdje doma je tak". Upravio je svoj pozdrav svim slojevima naše društvene zajednice, ali s posebnom ljubavi obratio se hrvatskoj mladeži. Njima je uputio svoje očinske savjete:

- otvorite se i primite Krista koji kuca na vrata vaših srdaca;
- razvijajte krilički duh i naučite razlikovati dobro od zla, i nemojte biti površni u prosuđivanju;
- ostvarujte evandeoska blaženstva.

Sveti Otac podsjetio je hrvatsku mladež i na točno određene odgovornosti koje svaki pojedinac ima i prema domovini i na raznim područjima djelatnosti, a to je preduvjet za poboljšanje samoga sebe.

Potrebno je da Crkva u Hrvata učvrsti zajedništvo svih svojih snaga. Kler i vjernici trebali bi biti ustrajni u bratskom zajedništvu i u zajedništvu s Papom. Obnosivljena evangelizacija - koju ovaj Papa toliko naglašava - dakako da je potrebna i svim našim društvenim slojevima. To traži pokrenuti sve žive snage Crkve: biskupi, svećenici, redovnici, redovnice, vjernici svjetovnjaci, i to svuda: na području kulture, politike, gospodarstva.

Papa je naglasio i posebnu brigu oko odgoja svećenika, redovnika, redovnica i laičkih ateista. Svećenici trebaju biti istinski, dosljedni, radosni svedoci Krsita i Evandenja u skladu s preuzetim obavezama pri ređenju. Živjeti ono što propovijedamo.

Podsjetio nas je Sveti Otac i na obiteljski apostolat, na kršćansko shvaćanje ženidbe i obitelji. S tim je povezana i neodgodiva istinska katehizacija djece i mladeži.

Zna ovaj naš Papa dobro kako je baš nama teško ostvarivati ekumenski dijalog nakon što smo od "lažne braće" doživjeli tolike zločine, ali i opet i opet podsjetio nas je na uklanjanje nerazumijevanja, na olakšavanje međusobnoga poštivanja, suradnje i služenja čovjeku.

Dakako da nam je silno potrebna i istinska molitva i djelatno, svjesno sudjelovanje u sakramentalnom i liturgijskom životu, posebno u euharistijskom i to osobno i obiteljsko sudjelovanje.

Čovjekov život na zemlji donosi raznovrsne teškoće, ali te se teškoće ne rješavaju bijegom u hedonizam, konsumizam, u drogu, u alkohol. S životnim se teškoćama treba odvažno suočavati i rješenja tražiti u Evandenju, poput blaženoga nadbiskupa Alojzija koji je svojedobno pisao: "Nisu najveći

• Nastavak na strani 20